Как сдать экзамен на B1 за 12 часов?

E-BOOK

Ewelina Kania-Furtak

WSTĘP

Język polski jest pełen wyzwań, ale jego nauka może być przyjemna i efektywna, jeśli korzystasz z odpowiednich materiałów. Ten podręcznik pomoże Ci osiągnąć poziom B1, rozwinąć umiejętności komunikacyjne oraz poprawić gramatykę i słownictwo. Dzięki tej książce: ✓ Poznasz nowe słownictwo, ✓ Utrwalisz zasady gramatyki, ✓ Rozwiniesz umiejętność mówienia i pisania, ✓ Przygotujesz się do egzaminów językowych, ✓ Nauczysz się naturalnie używać języka w codziennych sytuacjach. Każda lekcja zawiera słownictwo, dialogi, teksty i ćwiczenia, które pomogą Ci lepiej zrozumieć język polski.

JAK WYGLĄDA EGZAMIN B1?

Egzamin B1 z języka polskiego składa się z czterech części:
1. **Rozumienie tekstu czytanego** – test wyboru na podstawie krótkich tekstów.
2. **Rozumienie ze słuchu** – odpowiedzi na pytania po odsłuchaniu nagrania.
3. **Poprawność gramatyczna** – uzupełnianie zdań i poprawianie błędów.
4. **Wypowiedź pisemna** – napisanie e-maila lub opisu sytuacji.
5. **Część ustna** – rozmowa z egzaminatorem na codzienne tematy.

Wskazówki:
· Ćwicz czytanie i słuchanie autentycznych materiałów.
· Powtarzaj gramatykę, szczególnie czasy i odmiany czasowników.
· Trenuj pisanie krótkich tekstów na różne tematy.
· Spróbuj rozmawiać po polsku jak najczęściej.

LEKCJA 1: CODZIENNE CZYNNOŚCI I POWITANIA

TEKST:
Mój typowy dzień
Rano wstaję o godzinie 7:00. Najpierw jem śniadanie i piję kawę. Potem idę do pracy. Pracuję do godziny 16:00, a po pracy robię zakupy w supermarkecie. Wieczorem lubię odpoczywać i oglądać filmy. Czasami spotykam się z przyjaciółmi albo czytam książki.

Pytania do tekstu:
1. O której godzinie autor wstaje?
2. Co robi po pracy?
3. Jak spędza wieczory?
4. Jakie ma inne zainteresowania?

Ćwiczenie 1:
Połącz zwroty z odpowiednimi sytuacjami:

1. Cześć!	a) Kiedy przedstawiasz się nowej osobie.
2. Dobry wieczór!	b) Kiedy spotykasz znajomego na ulicy.
3. Miło mi Cię poznać!	c) Gdy wchodzisz do restauracji wieczorem.

SŁOWNICTWO
· budzić się – просыпаться
· jeść śniadanie – завтракать
· wychodzić do pracy – идти на работу
· robić zakupy – делать покупки
· odpoczywać – отдыхать
· spotykać się z przyjaciółmi – встречаться с друзьями
· oglądać filmy – смотреть фильмы

Narzędnik- z kim? z czym?

Rodzaj	Przykład rzeczownika	Przykład przymiotnika + rzeczownik	Przykład zdania
Męski żywotny	nauczyciel → nauczycielem	dobry nauczyciel → dobrym nauczycielem	Rozmawiam z dobrym nauczycielem.
Męski nieżywotny	komputer → komputerem	nowy komputer → nowym komputerem	Pracuję nad nowym komputerem.
Żeński	kobieta → kobietą	miła kobieta → miłą kobietą	Idę z miłą kobietą do kina.
Nijaki	dziecko → dzieckiem	małe dziecko → małym dzieckiem	Opiekuję się małym dzieckiem.
Liczba mnoga (osoby)	studenci → studentami	dobrzy studenci → dobrymi studentami	Pracuję z dobrymi studentami.
Liczba mnoga (rzeczy)	książki → książkami	ciekawe książki → ciekawymi książkami	Interesuję się ciekawymi książkami.

Użycie narzędnika – najczęstsze sytuacje:
Po czasownikach:
być (kim? czym?) → Ona jest lekarką.
interesować się (kim? czym?) → Interesuję się sportem.
rozmawiać z (kim?) → Rozmawiam z koleżanką.
pracować jako → Pracuję jako programista.
Po przyimkach:
z (kim? czym?) → Idę z przyjacielem.
nad, pod, przed, za (kim? czym?) → Siedzi za biurkiem.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania odpowiednią formą rzeczownika w narzędniku
(W nawiasie podany jest rzeczownik w mianowniku)

1. Codziennie jeżdżę do pracy _____. (autobus)
2. Interesuję się _____. (historia)
3. Spotkałam się z _____ w kawiarni. (koleżanka)
4. Na obiad był kotlet z _____. (ziemniaki)
5. Rozmawiam przez telefon z _____. (mama)
6. On jest nauczycielem, pracuje _____. (dzieci)
7. Lubię kawę z _____. (mleko)
8. Ona jest _____ z zawodu. (lekarz)
9. Pojadę na wakacje z _____. (przyjaciel)
10. Zawsze chodzę na spacery z _____. (pies)

Ćwiczenie 2: Dopasuj formę narzędnika do kontekstu
Wybierz właściwą formę i wstaw w lukę.
(dane są trzy możliwości – tylko jedna jest poprawna)

1. Idziemy do muzeum z _____.

a) babcia
b) babcię
c) babcią

2. Rozmawiałem z _____ o podróżach.

a) kolegą
b) kolega
c) kolegę

3. Ona jest _____ z zawodu.

a) kucharka
b) kucharką
c) kucharkę

4. Jem zupę z _____.

a) grzanka
b) grzanką
c) grzankę

5. On interesuje się _____.

a) sport
b) sportem
c) sportu

Ćwiczenie 3 : Wpisz rzeczownik w narzędniku (z kim? z czym?)
(W nawiasie podany jest rzeczownik w mianowniku)

1. Pójdziemy na spacer z _____. (sąsiad)
2. Rozmawiam często z _____ przez Internet. (klient)
3. Lubię herbatę z _____ i cytryną. (miód)
4. On pracuje jako nauczyciel w szkole z _____. (uczeń)
5. Wczoraj byłam w kinie z _____. (siostra)
6. To zadanie zrobiłem z _____(pomoc) kolegi.
7. Zawsze jemy kolację z _____ przy stole. (rodzina)
8. Ona wyszła z domu z _____. (torebka)
9. Pociąg jechał przez miasto z dużą _____. (prędkość)
10. Spotkanie było ciekawe, rozmawialiśmy z _____. (dyrektor)
11. On interesuje się _____ i filmem. (muzyka)
12. Ona pracuje z _____ w dużym biurze. (architekt)
13. Mam problem z _____, nie działa. (komputer)
14. Czy byłeś kiedyś w górach z _____? (przewodnik)
15. Podałam ciasto z _____. (bita śmietana)
16. Z _____ nie można się nudzić. (on)
17. Rozwiązałam zadanie z _____. (łatwość)
18. Ona wróciła z wakacji z _____. (prezent)
19. Pracuję nad tym projektem z _____. (kolega z pracy)
20. On mieszka z _____ w dużym mieszkaniu. (żona)
21. Rozmawiałem długo z _____ o sztuce. (artysta)
22. Dziecko bawi się z _____ w piaskownicy. (zabawka)
23. To danie najlepiej smakuje z _____. (makaron)
24. Przyszedł na urodziny z _____. (kwiaty)
25. Ona przyszła na spotkanie z _____. (dokumenty)
26. On napisał książkę z _____. (wielka pasja)
27. Zawsze pracuje z _____ na lekcjach. (zaangażowanie)
28. Ona tańczyła z _____ całą noc. (partner)
29. W sobotę idę do teatru z _____. (mąż)
30. Rozmawiałam z _____ przez telefon. (teściowa)

Tekst 1: Weekend z rodziną

W weekend spędziłam czas z rodziną. W sobotę byłam na spacerze z mężem i córką. Pogoda była piękna – świeciło słońce, a niebo było bez chmur. Spacerowaliśmy po parku z dużymi drzewami i kolorowymi kwiatami. Potem poszliśmy na lody z truskawkowym sosem.
W niedzielę gotowałam obiad z moją mamą. Przygotowałyśmy zupę pomidorową z makaronem i pieczonego kurczaka z warzywami. Po obiedzie piliśmy kawę z mlekiem i rozmawialiśmy z dziadkiem o wakacjach. To był naprawdę miły weekend!

Pytania do tekstu

1. Z kim autorka spędziła weekend?
2. Co robiła w sobotę?
3. Z kim była na spacerze?
4. Co widzieli w parku?
5. Z czym jedli lody?
6. Z kim autorka gotowała obiad?
7. Co przygotowały na obiad?
8. Z kim rozmawiali po obiedzie?
9. Z czym pili kawę?
10. Jaki był ten weekend?

Ćwiczenie 4: Przeczytaj napis i wybierz właściwą odpowiedź.

1.Nie deptać trawnika
Ten napis oznacza, że:
a) można grać na trawie;
b) nie wolno chodzić po trawie;
c) trawa jest do koszenia.

2.Próba generalna – wstęp wzbroniony
Ten napis można przeczytać:
a) w szpitalu;
b) w teatrze;
c) na uczelni.

3.Uwaga! Śliska nawierzchnia
Ten znak znajduje się:
a) na drzwiach sklepu;
b) na chodniku lub ulicy;
c) na plaży.

4.Ostatnie dni wyprzedaży!
Ten napis informuje, że:
a) ceny będą rosnąć;
b) produkty są nowe;
c) można kupić coś taniej.

5.Rejestracja pacjentów – pokój 105
Taki napis zobaczysz:
a) w przychodni;
b) na poczcie;
c) w urzędzie.

6.Nie dotykać eksponatów
Ten napis znajduje się:
a) w kinie;
b) w muzeum;
c) w sklepie.

7.Zabronione wnoszenie jedzenia i picia
Ten zakaz obowiązuje:
a) w restauracji;
b) w kinie;
c) w kawiarni.

8.Uwaga! Remont windy
Ten komunikat informuje, że:
a) można korzystać z windy;
b) winda jest nowa;
c) winda nie działa.

9.Wszystkie produkty bez glutenu
To informacja z:
a) apteki;
b) sklepu spożywczego;
c) sklepu z elektroniką.

10.Nieczynne z powodu inwentaryzacji
Ten napis oznacza, że:
a) sklep jest zamknięty czasowo;
b) to dzień otwarty;
c) można robić zakupy.

Ćwiczenie 5: Przeczytaj komunikat i wybierz poprawną odpowiedź.

1.Prosimy nie siadać na ekspozycji
Ten napis można zobaczyć:
a) w kinie;
b) w muzeum;
c) w autobusie.

2.Drzwi zamykają się automatycznie
Ten komunikat znajduje się:
a) w windzie;
b) w sklepie;
c) w szatni.

3.Promocja: druga sztuka za pół ceny
Ten napis informuje o:
a) promocji w restauracji;
b) promocji w sklepie;
c) promocji na bilety do teatru.

4.Zamówienia przyjmujemy do godz. 21:30
Ten komunikat dotyczy:
a) apteki;
b) restauracji;
c) poczty.

5.Odbiór przesyłek – okienko nr 3
Taki napis znajdziesz:
a) na dworcu autobusowym;
b) w szpitalu;
c) na poczcie.

6.Zamknięte z powodu przerwy technicznej
To oznacza, że:
a) miejsce jest na stałe zamknięte;
b) trwa remont;
c) chwilowo nie można wejść.

7.Zakaz używania telefonów komórkowych
Ten zakaz najczęściej obowiązuje:
a) w kawiarni;
b) w bibliotece;
c) w sklepie spożywczym.

8.Wejście tylko dla pracowników
Ten napis oznacza:
a) że każdy może wejść;
b) że wejście jest zamknięte;
c) że osoby z zewnątrz nie mogą wejść.

9.Uwaga! Prace wysokościowe
Taki komunikat znajduje się:
a) na placu budowy;
b) w banku;
c) w centrum handlowym.

10.Zdrowe zęby to piękny uśmiech!
To hasło reklamowe:
a) salonu fryzjerskiego;
b) gabinetu stomatologicznego;

Tekst 2: Szukam pracy, ale bez skutku

Od kilku miesięcy próbuję znaleźć jakiekolwiek zatrudnienie. Codziennie przeglądam ogłoszenia w internecie i w lokalnej gazecie. Najwięcej ofert dotyczy pracy w sprzedaży, call center albo pracy sezonowej. Większość z nich to umowy zlecenie, bez żadnych świadczeń socjalnych. Czasami trafiają się ogłoszenia o pracy biurowej, ale zazwyczaj wymagane jest wykształcenie kierunkowe, biegła znajomość języka angielskiego i kilkuletnie doświadczenie zawodowe.

Mam 45 lat i przez ostatnie lata zajmowałam się domem i wychowywaniem dzieci. Teraz, kiedy dzieci są samodzielne, chcę wrócić do aktywności zawodowej. Niestety, nikt nie chce dać mi szansy. Urząd pracy zarejestrował mnie jako bezrobotną, ale jedyna oferta, jaką otrzymałam, to sprzątanie za kilkaset złotych miesięcznie. Takie pieniądze nie pozwalają nawet opłacić rachunków.

Nie szukam pomocy materialnej – chcę po prostu pracować i utrzymać się uczciwie. Mam wiele umiejętności i szybko się uczę. Wysłałam mnóstwo CV, ale nie dostałam żadnej odpowiedzi. Czasami mam wrażenie, że mój wiek to największy problem. Nie tracę jeszcze całkiem nadziei, ale z każdym dniem jest mi coraz trudniej.

Zadanie2. : Przeczytaj tekst i zaznacz: P – jeśli zdanie jest prawdziwe, F – jeśli jest fałszywe, BI – jeśli w tekście brak informacji.

1. Autorką tekstu jest kobieta.
2. Szuka pracy już ponad rok.
3. Większość ofert dotyczy pracy bez umowy o pracę.
4. Autorka ma dzieci, ale one już z nią nie mieszkają.
5. Kobieta wcześniej pracowała w biurze.
6. Oferty z urzędu pracy są nieopłacalne.
7. Kobieta otrzymała propozycję pracy w kawiarni.
8. Kobieta otrzymała pomoc finansową od sąsiadki.
9. Wysłała wiele aplikacji, ale nikt jej nie odpisał.
10. Kobieta uważa, że brak pracy może być związany z jej wiekiem.
11. Kobieta całkowicie straciła wiarę w ludzi.

Krótka i długa forma wypowiedzi.

Zadanie a

Sytuacja:

Jesteś zatrudniony/zatrudniona w niewielkiej polskiej firmie. Obecnie korzystasz z urlopu wypoczynkowego.

Twoje zadanie:

Napisz krótkie pozdrowienia do znajomego lub znajomej z pracy. Użyj około 25 słów.

Zadanie b

Sytuacja:

Twoja szkoła językowa organizuje konkurs. Temat pracy brzmi: „Polubiliśmy się w Polsce – opowieść o znajomości”.

Twoje zadanie:

Napisz kilka zdań, w których opiszesz osobę, którą poznałeś/poznałaś w Polsce i którą lubisz. Wyjaśnij, dlaczego ta osoba jest dla Ciebie ważna.

Opisz obrazek

LEKCJA 2: LICZBY I LICZENIE

TEKST:

Zakupy w supermarkecie

W sobotę Kasia i Piotr poszli do supermarketu na duże zakupy. Najpierw odwiedzili dział owoców i warzyw. Kasia wzięła trzy jabłka, pięć bananów i jeden arbuz. Piotr kupił dwa kilogramy ziemniaków i sześć marchewek. Potem poszli do działu nabiału, gdzie kupili dwa litry mleka i jedno opakowanie sera. Na końcu udali się do kasy, gdzie zapłacili kartą za całe zakupy. Kasia spojrzała na paragon i zobaczyła, że wydali razem sto trzydzieści złotych. "To była dobra okazja" – powiedziała zadowolona.

Pytania do tekstu:

1. Kiedy Kasia i Piotr poszli na zakupy?
2. Jakie owoce kupiła Kasia?
3. Co kupił Piotr w dziale warzyw?
4. Ile kosztowały całe zakupy?
5. Jaką formą płatności zapłacili?

Ćwiczenie 2:

Dopasuj cyfry do ich odpowiedników słownych:

· 3 - …
· 6 - …
· 9 - …
· 7 - …
· 12 - …
· 134 - …

SŁOWNICTWO

· jeden – 1
· dwa – 2
· trzy – 3
· cztery – 4
· pięć – 5
· sześć – 6
· siedem – 7
· osiem – 8
· dziewięć – 9
· dziesięć – 10
• jedenaście – 11
• dwanaście – 12
• sto – 100
• tysiąc – 1000

Co to jest stopniowanie?
Stopniowanie przymiotników to zmiana ich formy, aby pokazać porównanie:

- jaki ktoś/coś jest (stopień równy),
- bardziej jakiś (stopień wyższy),
- najbardziej jakiś (stopień najwyższy).

przykład: "ładny"

Stopień	Forma przymiotnika	Przykład zdania
Równy	ładny	Ten dom jest ładny.
Wyższy	ładniejszy	Ten dom jest ładniejszy niż tamten.
Najwyższy	najładniejszy	To najładniejszy dom w okolicy.

1. Jak tworzymy stopnie?

Stopień równy

To podstawowa forma przymiotnika, np.:
szybki, miły, duży, dobry.

Stopień wyższy

+ -szy / -iejszy
Zwykle dodajemy końcówkę:
-szy do przymiotników krótkich:
szybki → szybszy,
tani → tańszy
-iejszy do przymiotników zakończonych na „-ny”, „-ły”, „-ki”:
ładny → ładniejszy,
wesoły → weselszy.

Uwaga na nieregularne formy:

- dobry → lepszy
- zły → gorszy
- duży → większy
- mały → mniejszy

Stopień najwyższy

naj- + forma wyższa:
szybszy → najszybszy
ładniejszy → najładniejszy
lepszy → najlepszy

Stopniowanie proste

Stopień wyższy tworzy się przez dodanie do stopnia równego zakończonego na pojedynczą spółgłoskę przyrostka -szy. Występują tu alternacje spółgłoskowe i samogłoskowe, np.

miły-milszy (ł-l)

gruby-grubszy

ciekawy-ciekawszy

długi-dłuższy (g-ż)

tani - tańszy (n-ń)

wesoły-weselszy (o-e / ł-l)

Przymiotniki zakończone na: -ki, -oki, -eki tracą te przyrostki, np.

krótki-krótszy

wąski-węższy (ą-ę / s-ż)

brzydki - brzydszy

bliski-bliższy (s-ż)

szeroki - szerszy

Jeśli przymiotnik jest zakończony na grupę spółgłosek, do stopnia równego dodaje się przyrostek -ejszy,

mądry-mądrzejszy (r-rz)

dorosły-doroślejszy (sł-śl)

Wyjątki: lekki – lżejszy, twardy - twardszy, prosty – prostszy, częsty - częstszy

Stopień najwyższy tworzy się przez dodanie przedrostka naj- do stopnia wyższego. nn

jasny- jaśniejszy- najjaśniejszy (s-ś / n-ń)

niski - niższy - najniższy (s-ż)

Nieregularnie stopniują się:

wielki większy największy

dobry lepszy najlepszy

zły gorszy najgorszy

maty mnieiszy naimnieiszy

Ćwiczenie 1: Wpisz przymiotnik w odpowiedniej formie (stopień wyższy lub najwyższy).
(Przymiotnik podany jest w nawiasie. Dopasuj go do sensu zdania i poprawnie go odmień.)

1. Ten film był _____ niż się spodziewałem. (interesujący)
2. Moja siostra jest _____ w naszej rodzinie. (wysoki)
3. Wczoraj pogoda była _____ niż dzisiaj. (zimny)
4. To jest _____ restauracja w mieście! (dobry)
5. W nowym mieszkaniu mamy _____ kuchnię niż wcześniej. (duży)
6. On mówi po polsku _____ niż ja. (płynny)
7. To zadanie jest _____ niż poprzednie. (trudny)
8. To był jego _____ występ w całej karierze. (zły)
9. Szukamy miejsca z _____ widokiem na góry. (ładny)
10. Marta jest _____ uczennicą w klasie. (pilny)

Ćwiczenie 2: Wpisz przymiotnik w odpowiedniej formie (stopień wyższy lub najwyższy).

1. To był _____ dzień tego lata. (gorący)
2. Mój komputer jest _____ niż twój. (szybki)
3. Ona jest _____ od swojej siostry. (inteligentna)
4. Widzieliśmy dziś _____ muzeum w Krakowie. (nowoczesny)
5. To mieszkanie jest _____ niż tamto. (przytulny)
6. On był zawsze _____ uczniem w klasie. (leniwy)
7. Myślę, że ten hotel jest _____ niż poprzedni. (wygodny)
8. Anna pracuje _____ niż jej koleżanki. (ciężki)
9. To było _____ doświadczenie w moim życiu. (ważny)
10. Twoje wypracowanie jest _____ niż moje. (dobry)
11. Lubię kawę, ale herbata jest dla mnie _____. (smaczna)
12. To był _____ mecz sezonu. (emocjonujący)
13. Jego plan był _____ niż nasz. (praktyczny)
14. Wczoraj było _____ niż dzisiaj. (ciemno)
15. Jan jest _____ kierowcą w naszej firmie. (ostrożny)
16. Warszawa jest _____ niż moje rodzinne miasto. (głośny)
17. Chciałbym mieszkać w _____ miejscu. (spokojny)
18. Ona gotuje _____ niż ja. (dobrze)
19. To ćwiczenie jest _____ ze wszystkich. (skomplikowany)
20. W tym sklepie ceny są _____ niż w centrum. (niski)

Biernik – przymiotnik

Liczba pojedyncza

Rodzaj	Przymiotnik	Przykład (przymiotnik + rzeczownik)
Męski żywotny	dobrego	Widzę dobrego psa
Męski nieżywotny	dobry	Mam dobry komputer
Żeński	dobrą	Znam dobrą nauczycielkę
Nijaki	dobre	Widzę dobre dziecko

Liczba mnoga

Rodzaj liczby mnogiej	Przymiotnik	Przykład (przymiotnik + rzeczownik)
Męskoosobowy (żywotni)	dobrych	Widzę dobrych studentów
Niemęskoosobowy (rzeczy)	dobre	Kupuję dobre jabłka

Rodzaj / Liczba	Przymiotnik (np. dobry)	Zaimki dzierżawcze (np. mój, twój)	Przykład (pełne wyrażenie)
Męski żywotny	dobrego	mojego, twojego, jego, naszego	Widzę dobrego kolegę
Męski nieżywotny	dobry	mój, twój, jego, nasz	Mam dobry telefon
Żeński	dobrą	moją, twoją, jej, naszą	Kocham moją mamę
Nijaki	dobre	moje, twoje, jego, nasze	Widzę dobre dziecko
L. mn. męskoosobowy (żywotni)	dobrych	moich, twoich, ich, naszych	Znam dobrych studentów
L. mn. niemęskoosobowy	dobre	moje, twoje, ich, nasze	Kupuję moje jabłka

Uwagi:

Męski żywotny vs. nieżywotny – w bierniku tylko żywotne rzeczowniki rodzaju męskiego (np. człowiek, pies) mają taką samą formę jak dopełniacz (np. widzę mężczyznę), podczas gdy nieżywotne jak samochód czy stół – mają formę jak mianownik.

Rodzaj żeński – końcówka -ę (np. mam dziewczynę).

Rodzaj nijaki – forma biernika = mianownika (np. widzę okno).

Liczba mnoga:

Osoby → biernik = dopełniacz (np. znam Polaków).

Rzeczy → biernik = mianownik (np. widzę domy).

Ćwiczenie: 1 Wpisz rzeczownik w odpowiedniej formie – biernik (kogo? co?)
(Rzeczownik podany w nawiasie jest w mianowniku)

1. Codziennie rano piję _____. (kawa)
2. Wczoraj widziałem _____ na ulicy. (policjant)
3. Czy przeczytałeś już _____? (książka)
4. Kupiliśmy _____ na kolację. (ryba)
5. Często oglądam _____ w weekendy. (film)
6. Ona zna _____ od wielu lat. (on)
7. Wczoraj spotkałem _____ w sklepie. (sąsiadka)
8. Lubię _____ z warzywami. (zupa)
9. Pracuję przez cały dzień, a potem robię _____. (obiad)
10. On uwielbia _____ i często ją odwiedza. (babcia)
11. Muszę napisać _____ do szefa. (e-mail)
12. Codziennie słucham _____ w samochodzie. (muzyka)
13. Kupiłam nową _____ na wyprzedaży. (sukienka)
14. Dzisiaj wieczorem oglądamy _____. (serial)
15. Wczoraj kupiliśmy _____ dla dziecka. (zabawka)
16. Zawsze przynoszę _____ na lekcje. (zeszyt)
17. Spotkaliśmy _____ na dworcu. (kolega)
18. Lubię _____ z czekoladą. (ciasto)
19. Widziałem _____ w kinie. (aktor)
20. Dzieci narysowały _____ na lekcji. (kot)
21. Czy znasz _____ z tej książki? (bohater)
22. Znam dobrze _____, o której mówisz. (kobieta)
23. Kupiłem _____ w nowym sklepie. (telefon)
24. On zna _____ z dzieciństwa. (ten chłopiec)
25. Szukamy _____ do wynajęcia. (mieszkanie)
26. Dzisiaj rano zobaczyłam _____ w parku. (pies)
27. Czy już napisałeś _____? (list)
28. Słyszałam _____ w radiu. (wiadomość)
29. Pamiętam dobrze _____ z wakacji. (ta dziewczyna)
30. Czy odwiedziłeś _____ w szpitalu? (twój wujek)

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania odpowiednią formą rzeczownika podanego w nawiasie.

W ostatnim czasie sporo się zmieniło w naszym (dom) 0.
Mój tata po kilku miesiącach poszukiwań dostał nową (posada) 1
i zaczyna pracę w pobliskim (warsztat) 2 samochodowym.
Codziennie będzie tam dojeżdżał własnym (samochód) 3.
Może teraz łatwiej będzie nam oszczędzać na wakacje i inne (wydatki) 4.
Mój starszy (brat) 5 kupił dom i przeprowadza się z rodziną do nowego (osiedle) 6. Moja młodsza siostra od przyszłego (poniedziałek) 7 zaczyna naukę w (liceum) 8. Po śmierci wujka postanowiliśmy wspierać jego (żona) 9,
a mama nawet rozważa przeprowadzkę do ich większego (mieszkanie) 10.

Ćwiczenie 3. Proszę uzupełnić tekst poprawną formą wyrazów w nawiasach zgodnie z podanym przykładem (odmiana rzeczowników).
Przykład:
On nie ma (pies) → psa

W tym roku organizuję przyjęcie urodzinowe dla mojego (kolega) 1 z pracy i (siostra) 2.
Dla (kolega) 3 przygotuję coś wyjątkowego: album ze zdjęciami, wspólne (wspomnienie) 4 i oczywiście dużo (humor) 5.
Mojej siostrze chcę dać bukiet pięknych (kwiat) 6 i pudełko najlepszych (czekoladka) 7.
Przyjęcie odbędzie się w ogrodzie za (dom) 8 naszych rodziców.
Poprosiłem (sąsiad) 9 o pożyczenie kilku (krzesło) 10 i dużego (stół) 11.
Na stole będą (przekąska) 12, (ciasto) 13 i różne napoje.
Goście mogą przynieść swoje (instrument muzyczny) 14, bo planujemy mały koncert.
Wieczorem zapalimy (świeca) 15 i zrobimy (ognisko) 16.
Najbardziej czekam na przyjazd (przyjaciel) 17 z Warszawy i jego (żona) 18, bo nie widziałem ich od wakacji.
Mam nadzieję, że pogoda i (nastroje) 19 dopiszą, a to będzie jedno z najlepszych (spotkanie) 20 tego roku!

Ćwiczenie: Przeczytaj tekst i uzupełnij go właściwą formą wyrazu z ramki.
Wyrazy do użycia:

supermarket przystanek autobusowy apteka księgarnia
sklep obuwniczy kwiaciarnia cukiernia postój taksówek
sklep monopolowy delikatesy

Jutro moja mama ma urodziny, więc mam sporo rzeczy do załatwienia.
Zaczynam od _____ 0, gdzie kupię świeże owoce i napoje.
Potem pójdę do _____1 po tort z malinami.
Muszę też zatrzymać się przy _____ 2 i wybrać piękny bukiet.
Mama lubi czytać, więc zajrzę do_____3 po nową powieść.
Po drodze mam_____ 4, więc wezmę coś na ból głowy – na wszelki wypadek.
Jeśli zdążę, zajrzę też do _____ 5, bo od dawna potrzebuję nowych butów.
Wieczorem planujemy uroczystą kolację, więc wstąpię jeszcze do _____ 6 po kilka dobrych serów. Mój tata poprosił mnie, żebym kupił coś w _____ 7, ale muszę mieć dowód, bo wyglądam młodo!
Zastanawiam się, czy wracać autobusem z _____ 8, czy zamówić taksówkę z _____ 9. Na pewno wszystko zdążę, bo przygotowania idą świetnie!

Krótka i długa wypowiedź pisemna

a. Życzenia – 30 słów
Sytuacja:Sytuacja:
Szefowa Twojego działu bierze ślub. Napisz krótkie życzenia z tej okazji.
Twoje zadanie:
Ułóż życzenia z okazji ślubu dla przełożonej. Użyj około 30 słów.
b. Esej – Temat:
„Moje hobby to więcej niż rozrywka”
Twoje zadanie:
Napisz krótkie wypracowanie (esej), w którym opowiesz o swoim hobby. Wyjaśnij, dlaczego jest dla Ciebie ważne, jak często się nim zajmujesz i co Ci daje.

Opis obrazka

LEKCJA 3: W PODRÓŻY

TEKST:

Moja podróż do Krakowa

W zeszłym tygodniu pojechałem do Krakowa. Kupiłem bilet na pociąg i wyruszyłem rano z Warszawy. Pociąg był nowoczesny i miał wygodne siedzenia. Podróż trwała trzy godziny, a po drodze zrobiłem sobie krótką przerwę na kawę w wagonie restauracyjnym. W Krakowie zwiedziłem Stare Miasto i Wawel. Po południu odwiedziłem muzeum, gdzie zobaczyłem wiele interesujących eksponatów. Wieczorem spotkałem się z kolegą, który mieszka w Krakowie, i razem zjedliśmy obiad w restauracji z widokiem na Wisłę. Mój powrotny pociąg miał lekkie opóźnienie, ale podróż minęła mi przyjemnie i wróciłem do domu późnym wieczorem.

Pytania do tekstu:

- Skąd wyruszył autor podróży?
- Jakie udogodnienia miał pociąg?
- Co autor zrobił w wagonie restauracyjnym?
- Jakie miejsca zwiedził w Krakowie?
- Z kim autor spotkał się w Krakowie?
- Czy powrotny pociąg przyjechał na czas?

ĆWICZENIE 1:

Uzupełnij rozmowę na dworcu:

Pasażer: Dzień dobry, czy ten pociąg jedzie do Krakowa?

Kasjer: Tak, odjazd jest o … .

Pasażer: Czy mam miejsce siedzące?

Kasjer: Tak, w wagonie numer … .

Pasażer: Poproszę bilet w jedną stronę.

Kasjer: Oczywiście, proszę oto bilet.

Pasażer: Dziękuję!

SŁOWNICTWO

- bilet – билет
- pociąg – поезд
- autobus – автобус
- samolot – самолёт
- odjazd – отправление
- przyjazd – прибытие
- spóźnić się – опоздать
- podróż – путешествие
- dworzec – вокзал
- rezerwacja – бронирование
- przesiadka – пересадка
- wagon – вагон
- miejsce siedzące – место для сидения

W czasie teraźniejszym czasowniki niedokonane odmieniają się przez osoby i liczby według określonych wzorów, zwanych koniugacjami. W języku polskim wyróżniamy cztery koniugacje czasowników w czasie teraźniejszym.

I **koniugacja**
Końcówki osobowe:
-ę, -esz, -e, -emy, -ecie, -ą
Czasowniki zakończone na -ać, -eć, -ić, -yć (niektóre):
Np. czytać, pisać, wiedzieć, widzieć
Przykład: czytać
ja czytam
ty czytasz
on/ona/ono czyta
my czytamy
wy czytacie
oni/one czytają

II koniugacja
Końcówki osobowe:
-ę, -isz/-ysz, -i/-y, -imy/-ymy, -icie/-ycie, -ą
Czasowniki zakończone na -ić, -yć (większość):
Np. mówić, tańczyć, myśleć
Przykład: mówić
ja mówię
ty mówisz
on/ona/ono mówi
my mówimy
wy mówicie
oni/one mówią

III koniugacja
Końcówki osobowe:
-am, -asz, -a, -amy, -acie, -ają
Czasowniki zakończone na -ać (głównie):
Np. kochać, pytać, grać
Przykład: kochać
ja kocham
ty kochasz
on/ona/ono kocha
my kochamy
wy kochacie
oni/one kochają

IV koniugacja
Końcówki osobowe:
-em, -esz, -e, -emy, -ecie, -ą
Czasowniki zakończone na -eć (część):
Np. jeść, nieść, wieść
Przykład: jeść
ja jem
ty jesz
on/ona/ono je
my jemy
wy jecie
oni/one jedzą

Uwagi:
Czas teraźniejszy występuje tylko przy czasownikach niedokonanych.
Czasowniki dokonane nie mają form czasu teraźniejszego – opisują czynności zakończone (np. napisać → napiszę – czas przyszły).
Odmiana zależy od tematu czasownika, a nie tylko końcówki bezokolicznika.

Zadanie 1. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w nawiasie (czas teraźniejszy).
Anna zawsze _____ (czytać) książki przed snem.
My często _____ (spotykać się) w kawiarni.
Co ty _____ (robić) w weekendy?
Dzieci _____ (bawić się) na placu zabaw.
Ja nie _____ (lubić) zimnej kawy.

Zadanie 2. Dopasuj pytanie do odpowiedzi.
Pytania:
A. Co robisz w pracy?
B. Gdzie mieszkacie?
C. Jak się czujesz?
D. Co robicie w wolnym czasie?
E. Kiedy zaczyna się lekcja?
Odpowiedzi:
1. W Warszawie, na Mokotowie.
2. Pracuję w biurze i piszę raporty.
3. O osiemnastej.
4. Chodzimy do kina albo spacerujemy.
5. Dobrze, dziękuję.

Zadanie 3. Uzupełnij dialog odpowiednimi formami czasowników.
– Cześć, Marta! Co teraz _____ (robić)?
– Cześć! _____ (czekać) na tramwaj. A ty?
– Ja _____ (iść) do kina z kolegą.
– Super! Jak często _____ (chodzić) do kina?
– Zwykle raz w tygodniu. A ty?
– Ja rzadko _____ (oglądać) filmy, ale teraz _____ (czytać) bardzo ciekawą książkę.

Zadanie 4. Przekształć zdania z 1. osoby liczby pojedynczej na 3. osobę liczby pojedynczej.

1. Gotuję obiad. →
2. Chodzę na siłownię. →
3. Czytam gazetę. →
4. Piję herbatę. →
5. Słucham muzyki. →

Zadanie 5. Ułóż zdania z rozsypanki.

1. (co / czytasz / teraz / ?)
2. (w / ja / mieszkam / centrum)
3. (pisać / codziennie / on / e-maile)
4. (czekamy / na / tramwaj / my)
5. (oglądają / oni / wieczorem / film)

Zadanie 6. Wstaw odpowiednią formę czasownika w nawiasie. Uwaga: forma musi pasować do podmiotu.

1. (Ja) _____ (mówić) dobrze po polsku.
2. (Wy) _____ (grać) w tenisa?
3. (On) nie _____ (rozumieć) tego tekstu.
4. (My) _____ (pisać) list do kolegi.
5. (Ty) _____ (jeść) śniadanie o siódmej?

Zadanie 7. Uzupełnij zdania własnymi informacjami.

1. Każdego dnia rano ja _____.
2. Zimą moi przyjaciele często _____.
3. W pracy ja _____.
4. W weekendy z rodziną _____.
5. Wieczorem lubię _____.

Zadanie 8. Odpowiedz na pytania pełnymi zdaniami.

1. Co robisz, kiedy masz wolny czas?
2. Jak często chodzisz do sklepu?
3. Z kim rozmawiasz przez telefon?
4. Jakie książki czytasz?
5. O której godzinie zwykle jesz obiad?

Zadanie 9. Wybierz poprawną formę czasownika.
On (czytam / czyta / czytasz) gazetę codziennie.
Ja (lubisz / lubię / lubi) herbatę z cytryną.
Oni (grają / gram / grasz) w piłkę nożną w parku.
My (piszesz / piszemy / piszę) teraz e-mail.
Ty (idziesz / idę / idą) do sklepu?

Zadanie 10. Uzupełnij tekst formami czasowników w czasie teraźniejszym.
Codzienna rutyna
Każdego dnia rano ja _____ (wstawać) o siódmej. Potem _____ (brać) prysznic i _____ (jeść) śniadanie. O ósmej _____ (wychodzić) z domu i _____ (jechać) do pracy. W pracy _____ (czytać) e-maile, _____ (rozmawiać) z kolegami i _____ (pisać) raporty. Po pracy _____ (robić) zakupy, a wieczorem _____ (odpoczywać) przy dobrej książce.

Zadanie 11. Wybierz czasownik z ramki i odmień go w czasie teraźniejszym.
[czytać, pracować, grać, pić, pisać]
Codziennie rano moja siostra _____ kawę z mlekiem.
Oni często _____ w gry planszowe.
My _____ e-maile do naszych klientów.
Ja zawsze _____ książki przed snem.
On _____ w biurze na czwartym piętrze.

Zadanie 12. Odpowiedz na pytania, używając czasownika w nawiasie.
Czy często chodzisz na basen? (chodzić)
Gdzie twoi rodzice pracują? (pracować)
Co robicie w weekend? (robić)
Jak często twój brat ogląda telewizję? (oglądać)
Z kim rozmawiasz przez telefon? (rozmawiać)

Zadanie 13. Uzupełnij zdania – wybierz poprawną formę czasownika.
My (chodzi / chodzimy / chodzić) do szkoły pieszo.
Ona (pisać / pisze / piszą) piękne wiersze.
Ja (czytam / czyta / czytają) gazetę codziennie rano.
Oni (słucha / słucham / słuchają) muzyki klasycznej.
Ty (gotujesz / gotuje / gotujemy) bardzo dobrze.

Zadanie 14. Przekształć zdania z 3. osoby liczby pojedynczej na 1. osobę liczby mnogiej.
On chodzi do sklepu. →
Ona czyta książkę. →
Dziecko śpiewa piosenkę. →
Tata gotuje obiad. →
Mama rozmawia przez telefon. →

Zadanie 15. Uzupełnij brakujące formy czasowników.

osoba	**czasownik: iść**	**czasownik: mówić**	**czasownik: pić**
ja	idę	_____	_____
ty	_____	_____	pijesz
on/ona/ono	idzie	mówi	_____
my	_____	_____	pijemy
wy	idziecie	_____	_____
oni	_____	mówią	piją

Zadanie 16. Zadaj pytanie do podkreślonej części zdania.
Anna czyta książkę. →
Czytam książkę w parku. →
Codziennie rano piję kawę. →
Oni pracują w biurze. →
Ja gotuję obiad dla rodziny. →

Zadanie 17. Ułóż krótkie opowiadanie (5–6 zdań) o tym, co robisz w ciągu dnia. Użyj przynajmniej 5 czasowników w czasie teraźniejszym.
Przykład początku:
„Każdego dnia wstaję o godzinie siódmej. Potem…”

Zadanie 18: Wypełnij luki odpowiednimi formami rzeczowników w nawiasach.
Nasze nowe mieszkanie znajduje się na obrzeżach (miasto) 0, niedaleko (las) 1 i (jezioro) 2.To spokojna okolica, w której łatwo zapomnieć o (hałas) 3 i (stres) 4 dnia codziennego. Z okna kuchni widać spacerujące po (ścieżka) 5 rodziny z dziećmi i biegaczy z (pies) 6. Codziennie rano wychodzę na spacer z moim psem, który uwielbia ganiać za (patyk) 7. Po (powrót) 8 do domu piję kawę i zabieram się do (praca) 9. Wieczorem często odwiedzają nas znajomi z sąsiedniego (blok) 10.

Zadanie 19: Uzupełnij tekst właściwą formą rzeczownika z nawiasu.
W ostatni weekend wybraliśmy się na wycieczkę do (muzeum) 0 w centrum miasta. Przed wejściem ustawiała się długa kolejka do (kasa) 1, ale wszystko przebiegło sprawnie. W środku podziwialiśmy zabytkowe (obraz) 2 i rzeźby znanych (artysta) 3. Szczególne wrażenie zrobiła na nas sala z eksponatami z (wiek) 4 XVIII. Wśród odwiedzających byli zarówno dorośli, jak i grupy (uczeń) 5 z pobliskich szkół. Po zakończeniu zwiedzania poszliśmy na spacer w stronę (rynek) 6, gdzie zjedliśmy obiad w jednej z lokalnych (restauracja) 7. Zrobiliśmy też kilka (zdjęcie) 8 na pamiątkę i wróciliśmy do domu pełni (wrażenie) 9 i (radość) 10.

Zadanie 20: Co oznacza ten napis? Gdzie można go zobaczyć? Zaznacz poprawną odpowiedź (a, b lub c).

Nie wchodzić z lodami i napojami
Ten napis znajduje się:
a) w supermarkecie;
b) w galerii sztuki;
c) w kawiarni.

Drzwi otwierają się automatycznie
Ten napis informuje:
a) że drzwi trzeba otworzyć ręcznie;
b) że drzwi nie działają;
c) że drzwi otworzą się same.

Zgłoś się do recepcji
Taki napis zobaczysz:
a) w hotelu;
b) w aptece;
c) w księgarni.

Nie dotykać eksponatów
Ten napis można znaleźć:
a) w muzeum;
b) w sklepie z elektroniką;
c) w piekarni.

Uwaga! Śliska nawierzchnia
To ostrzeżenie:
a) przed deszczem w lesie;
b) na chodniku lub podłodze;
c) na górskim szlaku.

Tylko dla personelu
Ten napis oznacza, że:
a) każdy może tam wejść;
b) wejście jest tylko dla pracowników;
c) potrzebna jest specjalna karta.

Koniec promocji – ostatnie dni wyprzedaży!
Ten napis informuje, że:
a) promocja dopiero się zaczyna;
b) promocja trwa cały miesiąc;
c) promocja zaraz się skończy.

Nieczynne do odwołania
To oznacza, że:
a) coś działa normalnie;
b) coś zostało zamknięte na stałe;
c) nie wiadomo, kiedy będzie znów otwarte
.

Zachowaj odstęp
Taki napis znajdziesz:
a) w autobusie lub metrze;
b) w restauracji;
c) na parkingu.

Zamów i odbierz bez wychodzenia z auta
To informacja:
a) w restauracji typu drive-thru;
b) w piekarni;
c) w księgarni.

Jak pan Michał został kierowcą w Norwegii

Michał Czerwiński od lat marzył o pracy za granicą. Gdyby ktoś rok temu powiedział mu, że będzie jeździł ciężarówką w Norwegii, pewnie by się tylko uśmiechnął. Od dziesięciu lat pracował jako kierowca w jednej z firm transportowych w Lublinie. Lubił swoją pracę, ale zarobki nie pozwalały mu na spłatę kredytu hipotecznego i utrzymanie rodziny – żony i dwóch córek.

Przypadkiem zobaczył ogłoszenie w internecie o naborze kierowców do pracy w Skandynawii. Wysłał CV, choć nie miał wielkich nadziei.

Kilka dni później zadzwonił telefon – zaproszono go na rozmowę online. Poproszono, by przesłał skan prawa jazdy, zaświadczenie o niekaralności i potwierdzenie kwalifikacji zawodowych. Michał miał wszystko w porządku, więc rozmowa przebiegła pomyślnie. Poproszono go jeszcze o nagranie wideo, na którym mówi po angielsku o swojej codziennej pracy. Michał nie znał angielskiego dobrze, ale córka pomogła mu przygotować tekst.

Po dwóch tygodniach przyszedł e-mail z propozycją wyjazdu. Michał nie był do końca pewien, czy chce wyjechać – bał się samotności, nie znał kraju, nie wiedział, jak długo go nie będzie. Ale warunki były dobre: zakwaterowanie opłacone przez firmę, umowa na rok, pensja trzy razy wyższa niż w Polsce. Zdecydował się.

Przed wyjazdem uczestniczył w dwutygodniowym szkoleniu językowym i technicznym w Gdańsku. Nauczył się podstaw norweskiego, poznał lokalne przepisy drogowe. Szkolenie było darmowe, ale musiał zapłacić za dojazd i zakwaterowanie. Rodzina była dumna, choć wszyscy czuli lekki niepokój. W listopadzie wyjechał. Teraz jeździ między Oslo a Bergen. Dzwoni codziennie do domu, uczy się dalej norweskiego. Czasem tęskni, ale wie, że zrobił dobrze.

Zadanie: Przeczytaj tekst. Zaznacz: P – jeśli zdanie jest prawdziwe, F – jeśli jest fałszywe.

0. Michał już pracuje w Norwegii jako kierowca.

✅ P

1. Michał pracował jako kierowca w Warszawie.
2. Michał sam znalazł ogłoszenie o pracy za granicą.
3. Jednym z wymagań była dobra znajomość języka niemieckiego.
4. Michał nagrał filmik, w którym opowiadał o swojej pracy.
5. Michał nie wiedział, czy chce wyjechać do Norwegii.
6. Firma zagraniczna zapewniła mu darmowy transport i szkolenie.
7. Michał musiał sam zapłacić za część kosztów przygotowania do wyjazdu.
8. Michał wyjechał z Polski w październiku.
9. Michał utrzymuje kontakt z rodziną.
10. Michał jest całkowicie pewny, że zostanie w Norwegii na zawsze.

Krótka i długa forma wypowiedzi

Zadanie 1 – Pisanie krótkiego tekstu użytkowego (25–30 słów)
Jest Pani/Pan na wyjeździe służbowym za granicą. Proszę napisać krótką wiadomość do koleżanki/kolegi z biura. Proszę wspomnieć, gdzie Pani/Pan jest i co tam robi. (25–30 słów)

Zadanie 2 – Wypowiedź osobista (charakterystyka osoby)
Pani/Pana szkoła językowa organizuje konkurs pt. „To dzięki niej/niemu mówię po polsku!”. Proszę napisać tekst, w którym opisze Pani/Pan osobę, która pomogła Pani/Panu w nauce języka polskiego. Proszę napisać, kim jest ta osoba, jak się poznaliście i dlaczego jest dla Pani/Pana ważna.

Opis obrazka

LEKCJA 4: DNI TYGODNIA, MIESIĄCE I PORY ROKU

SŁOWNICTWO

Dni tygodnia:

· poniedziałek – понедельник
· wtorek – вторник
· środa – среда
· czwartek – четверг
· piątek – пятница
· sobota – суббота
·niedziela – воскресенье

Pory roku:

· wiosna – весна
· lato – лето
· jesień – осень
· zima – зима

Miesiące:

1.·styczeń – январь
2.· luty – февраль
3.· marzec – март
4.· kwiecień – апрель
5.· maj – май
6.· czerwiec – июнь
7.· lipiec – июль
8.· sierpień – август
9.· wrzesień – сентябрь
10.· październik – октябрь
11.· listopad – ноябрь
12.· grudzień – декабрь

TEKST:

Rok w Polsce

W Polsce rok podzielony jest na cztery pory roku: wiosnę, lato, jesień i zimę. Wiosną przyroda budzi się do życia, temperatura rośnie, a dni stają się dłuższe. Latem jest ciepło, a niektóre dni bywają upalne. Ludzie często wyjeżdżają na wakacje nad morze lub w góry. Jesień to czas spadających liści, często pada deszcz, a dni stają się coraz krótsze. Jest to też okres, gdy dzieci wracają do szkoły. Zimą temperatura często spada poniżej zera, a w niektórych regionach kraju pada śnieg. W miastach organizowane są jarmarki świąteczne, a rodziny przygotowują się do Świąt Bożego Narodzenia. Wielkanoc obchodzimy wiosną, a latem Polacy chętnie biorą urlopy, aby odpocząć na świeżym powietrzu.

Pytania do tekstu:

Ile pór roku występuje w Polsce?

Jak zmienia się przyroda wiosną?

Jakie aktywności są popularne latem?

Co charakteryzuje jesień w Polsce?

Jakie święta są obchodzone zimą i wiosną?

Co ludzie robią latem, aby odpocząć?

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania odpowiednimi nazwami miesięcy:

Boże Narodzenie obchodzimy w miesiącu _____.

Najkrótszy miesiąc w roku to _____.

Dzieci zaczynają szkołę we wrześniu, czyli miesiącu _____.

Najcieplejsze miesiące w Polsce to _____ i _____.

W jakim miesiącu obchodzimy Nowy Rok? _____.

Czas przeszły – ogólne zasady

Czas przeszły tworzymy od tematu bezokolicznika + odpowiednia forma końcówki czasu przeszłego (która zawiera czasownik „być” w formie skróconej).

Forma czasu przeszłego zależy od:

osoby (ja, ty, on/ona/ono, my, wy, oni/one),

liczby (pojedyncza / mnoga),

rodzaju (męski, żeński, nijaki w liczbie pojedynczej; męskoosobowy i niemęskoosobowy w liczbie mnogiej).

Osoba	Rodzaj męski	Rodzaj żeński	Rodzaj nijaki	Liczba mnoga (męskoos.)	Liczba mnoga (niemęskoos.)
ja	czytałem	czytałam	–	–	–
ty	czytałeś	czytałaś	–	–	–
on/ona/ono	czytał	czytała	czytało	–	–
my	czytaliśmy	czytałyśmy	–		
wy	czytaliście	czytałyście	–		
oni/one	czytali	czytały	–	(oni = męskoos.)	(one = niemęskoos.)

Wskazówki czasowe do czasu przeszłego

Typowe wyrażenia używane z czasem przeszłym:

- wczoraj
- tydzień temu
- dwa dni temu
- w zeszłym roku / miesiącu
- rano / wieczorem
- przedwczoraj

Ćwiczenie 1. Uzupełnij zdania czasownikami w czasie przeszłym. Zwróć uwagę na rodzaj i liczbę.
Przykład:
Ona czytała książkę, a on oglądał telewizję.

1. Wczoraj wieczorem my (gotować) _____ kolację dla przyjaciół.
2. Marta (kupić) _____ nową sukienkę na wesele.
3. W zeszłym tygodniu oni (być) _____ w górach.
4. Dlaczego ty nie (przyjść) _____ na spotkanie?
5. Moi rodzice (mieszkać) _____ kiedyś w Krakowie.
6. Czy wy (czytać) _____ ten artykuł?
7. Tomek i ja (rozmawiać) _____ długo przez telefon.
8. Dzieci (pisać) _____ kartki z wakacji.

Ćwiczenie 2. Odpowiedz na pytania, używając czasowników w czasie przeszłym. Rozwiń odpowiedzi.
Przykład:
– Co robiłaś w weekend?
– W weekend spotkałam się z koleżanką i poszłyśmy do kina.

1. Co jadłeś wczoraj na obiad?
2. Gdzie byłaś w zeszłym roku na wakacjach?
3. Z kim rozmawiałeś ostatnio przez telefon?
4. Jak spędziliście sobotni wieczór?
5. Czy byłeś kiedyś w Polsce? Opowiedz, kiedy i gdzie.

Ćwiczenie 3. Przekształć zdania z teraźniejszości na przeszłość.
Przykład:
Teraz piszę list do babci. → Wczoraj pisałem list do babci.

- Dzisiaj uczę się do egzaminu.
- Oni spotykają się w kawiarni.
- Kasia ogląda film.
- My jemy śniadanie w kuchni.
- Marek gra na gitarze.
- Ty idziesz do biblioteki.
- Dzieci bawią się na podwórku.
- Ja pracuję zdalnie.

Ćwiczenie 4. Uzupełnij dialog czasownikami w odpowiedniej formie czasu przeszłego.
Przykład:
– Co robiliście w weekend?
– W sobotę pojechaliśmy do lasu i zrobiliśmy ognisko.
Dialog:
– Cześć! Jak minął ci weekend?
– Bardzo dobrze! W sobotę ja i mój chłopak _____ (iść) do teatru.
– Serio? Jakie przedstawienie _____ (oglądać)?
– „Dziady” Mickiewicza. A ty co _____ (robić)?
– Ja _____ (być) u rodziców. Mama _____ (przygotować) pyszną kolację.
– Super! A w niedzielę?
– My _____ (odpoczywać) i _____ (czytać) książki.

Ćwiczenie 5. Napisz krótkie opowiadanie (5–6 zdań) o swoim ostatnim weekendzie. Użyj czasowników w czasie przeszłym.
Temat: Mój weekend
(Użyj co najmniej 5 czasowników w czasie przeszłym, pamiętaj o poprawnej odmianie!)

Ćwiczenie 6. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w czasie przeszłym.
Wskazówka: Zwróć uwagę na rodzaj gramatyczny i liczbę!
My wczoraj (pójść) _____ na spacer do parku.
Oni (zorganizować) _____ imprezę urodzinową dla koleżanki.
Dlaczego nie (powiedzieć, ty) _____ mi o spotkaniu?
Ewa i Paweł (zarezerwować) _____ bilety do teatru.
W dzieciństwie często (jeździć, my) _____ nad jezioro.
Kiedy ostatnio (czyścić, ty) _____ swój komputer?
W zeszłym miesiącu (odwiedzić, ja) _____ moją babcię na wsi.
Czy (widzieć, wy) _____ nowy film Tarantino?

Ćwiczenie 7. Wybierz poprawną formę czasownika w czasie przeszłym.
W zeszłym tygodniu oni _____ w kinie.
a) byli
b) byliśmy
c) była
Moja mama _____ zupę pomidorową.
a) ugotowałem
b) ugotowała
c) ugotowali
My _____ się w centrum miasta.
a) spotkałem
b) spotkaliście
c) spotkaliśmy
Czy ty _____ tę książkę?
a) przeczytałeś
b) przeczytał
c) przeczytałam
Dzieci _____ się na podwórku.
a) bawił
b) bawiły
c) bawiła

Ćwiczenie 8. Napisz pytania do podanych odpowiedzi. Użyj czasu przeszłego.
Przykład:
– _____?
– Wczoraj byłem u dentysty.
Odpowiedź: Gdzie byłeś wczoraj?
_____?
– Zjadłem pizzę na obiad.
_____?
– W niedzielę odwiedziliśmy dziadków.
_____?
– Kasia kupiła nową torebkę.
_____?
– Rozmawiałem z szefem o projekcie.
_____?
– Pojechaliśmy pociągiem do Wrocławia.

Ćwiczenie 9. Uzupełnij opowiadanie odpowiednimi czasownikami w czasie przeszłym.
Czasowniki do użycia: obudzić się, zjeść, wyjść, iść, spotkać, rozmawiać, wrócić, zasnąć
Wczoraj rano _____ bardzo wcześnie. Szybko _____ śniadanie i _____ z domu. Najpierw _____ do biblioteki, potem _____ kolegę z pracy. Długo _____ o nowym projekcie. Później _____ do domu i od razu _____, bo byłem bardzo zmęczony.

Ćwiczenie 10. Napisz 5 zdań o swojej codziennej rutynie, ale użyj czasu przeszłego – jak wyglądał twój wczorajszy dzień?
Wskazówka: Użyj takich czasowników jak: wstać, jeść, pracować, rozmawiać, odpoczywać, iść, oglądać, pisać, czytać, robić.

Ćwiczenie 11. Uzupełnij tekst odpowiednimi formami rzeczowników w nawiasach.
Uwaga: Zwróć uwagę na przypadek i liczbę rzeczowników. Dopasuj je do kontekstu zdania.
Marta i Piotr to bardzo zgrane (małżeństwo) 0.
Od wielu lat mieszkają w (małe miasteczko) 1, w domu z ogrodem pełnym kwiatów i ziół. W każdy weekend spotykają się z (sąsiad) 2, z którymi grają w karty lub organizują wspólne grille. Piotr interesuje się (historia Polski) 3, więc chętnie dzieli się ciekawostkami z (przyjaciel) 4. Marta natomiast pasjonuje się (gotowanie) 5 i często zaskakuje gości nowymi przepisami. W ostatnią sobotę uraczyła wszystkich (domowe ciasto) 6 z jabłkami i cynamonem. Wieczorem, przy (kominek) 7, rozmawiali o (podróż) 8, którą planują na wakacje. Chcieliby pojechać z (ich córka) 9 do Toskanii i spędzić czas na łonie natury, delektując się (lokalna kuchnia) 10 i pięknem krajobrazu.

Ćwiczenie 12. Uzupełnij tekst odpowiednimi formami rzeczowników w nawiasach.
Uwaga: Zwróć uwagę na przypadki i kontekst zdania. Dopasuj formę gramatyczną rzeczownika do treści.
W ostatnich miesiącach dużo się dzieje w naszej (rodzina) 0.
Mój tata przeszedł na emeryturę po czterdziestu latach pracy w (poczta) 1.
Teraz ma więcej czasu na (swoje hobby) 2, czyli wędkarstwo i czytanie książek.
Mama postanowiła zapisać się na kurs (język angielski) 3, żeby móc porozumiewać się z wnukami mieszkającymi w Londynie.
Mój brat właśnie wrócił z (zagraniczna delegacja) 4 i opowiadał nam ciekawe historie o (życie w Japonii) 5.
Ja też nie narzekam – niedawno zaczęłam pracować w (nowa firma) 6, która zajmuje się projektowaniem wnętrz.
Każdego dnia jeżdżę do biura (autobus) 7, ale w przyszłości chciałabym kupić własny samochód.
W weekendy spotykamy się z (nasi przyjaciele) 8 i wspólnie gotujemy, rozmawiamy i śmiejemy się.
Cieszę się, że mimo wielu zmian nadal możemy liczyć na (wzajemne wsparcie) 9 i wspólnie planować (nasza przyszłość) 10.

Zadanie 13. Przeczytaj tekst i wybierz poprawną odpowiedź
W ostatnich latach coraz więcej Polaków zamienia mięso na produkty roślinne. W supermarketach pojawiły się wegańskie alternatywy dla kiełbas, mleka i serów. Eksperci uważają, że to efekt rosnącej świadomości ekologicznej i zdrowotnej społeczeństwa.
Z tego tekstu wynika, że
a) mięso w Polsce staje się coraz droższe.
b) weganizm staje się coraz bardziej popularny.
c) sklepy wycofują produkty mięsne ze sprzedaży.

Nowe muzeum sztuki współczesnej w Łodzi zostało otwarte w czerwcu. Jego siedziba mieści się w dawnej fabryce włókienniczej, którą odrestaurowano. Obecnie można tam oglądać wystawy malarstwa, rzeźby i instalacji.
Z tego tekstu wynika, że
a) muzeum mieści się w nowym budynku.
b) muzeum prezentuje wyłącznie rzeźby.
c) budynek muzeum był kiedyś fabryką.

W Krakowie pojawiły się nowe autobusy elektryczne. Są ciche, ekologiczne i zużywają mniej energii niż tradycyjne pojazdy. Władze miasta planują wymienić całą flotę komunikacji miejskiej na elektryczną do 2030 roku.
Z tego tekstu wynika, że
a) Kraków testuje autobusy elektryczne tylko w centrum miasta.
b) autobusy elektryczne są bardziej przyjazne środowisku.
c) elektryczne autobusy są głośniejsze od tradycyjnych.

W Polsce coraz popularniejsze są wakacje w górach, szczególnie wiosną i jesienią. Turyści wybierają te pory roku, żeby uniknąć tłumów i wysokich cen. Dużym zainteresowaniem cieszą się małe, rodzinne pensjonaty.
Z tego tekstu wynika, że
a) zimą nie można jechać w polskie góry.
b) ceny noclegów latem są niższe niż jesienią.
c) niektórzy wybierają góry poza sezonem turystycznym.

Nowa aplikacja „Zdrowe Zakupy” pomaga sprawdzać skład produktów spożywczych. Wystarczy zeskanować kod kreskowy, a aplikacja pokazuje, czy produkt zawiera szkodliwe substancje lub alergeny.
Z tego tekstu wynika, że
a) aplikacja analizuje wartość kaloryczną potraw.
b) aplikacja pokazuje, które produkty są bezpieczne.
c) żeby korzystać z aplikacji, trzeba mieć dostęp do Internetu.

Mimo pandemii liczba studentów zagranicznych w Polsce rośnie. Coraz częściej wybierają oni studia na uczelniach w Warszawie, Wrocławiu i Krakowie. Główne powody to wysoki poziom nauczania i niskie koszty życia.
Z tego tekstu wynika, że
a) studia w Polsce są droższe niż na Zachodzie.
b) większość zagranicznych studentów wybiera małe miasta.
c) polskie uczelnie są atrakcyjne dla studentów z innych krajów.

Polska zajmuje jedno z czołowych miejsc w Europie, jeśli chodzi o recykling szkła. W wielu miastach działają programy edukacyjne i kampanie promujące segregację odpadów. Dzięki temu coraz więcej osób wyrzuca śmieci do odpowiednich pojemników.
Z tego tekstu wynika, że
a) Polacy nie segregują odpadów.
b) świadomość ekologiczna Polaków wzrosła.
c) recykling szkła jest mniej ważny niż plastiku.

Pani Anna prowadzi rodzinne gospodarstwo rolne na Mazurach. Uprawia warzywa i owoce, które potem sprzedaje na targu i dostarcza do restauracji. Dodatkowo organizuje warsztaty ogrodnicze dla dzieci i dorosłych.
Z tego tekstu wynika, że
a) pani Anna pracuje tylko w szklarni.
b) produkty z gospodarstwa trafiają do sklepów w Warszawie.
c) gospodarstwo pełni też funkcję edukacyjną.

Ćwiczenie 14. Czytanie ze zrozumieniem – TAK / NIE
Przeczytaj tekst, a następnie zaznacz, czy podane zdania są zgodne z treścią tekstu (TAK) czy nie (NIE).
Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich
Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich to święto obchodzone 23 kwietnia na całym świecie. Zostało ustanowione przez UNESCO w 1995 roku, aby promować czytelnictwo, edytorstwo i ochronę praw autorskich. Data nie jest przypadkowa – 23 kwietnia to dzień śmierci wybitnych pisarzy: Williama Szekspira i Miguela de Cervantesa.
W Polsce z tej okazji w wielu bibliotekach i szkołach organizowane są różne wydarzenia: kiermasze książek, spotkania autorskie, konkursy literackie oraz akcje wymiany książek. Celem jest zachęcenie ludzi, zwłaszcza młodych, do sięgania po książki i rozwijania nawyku regularnego czytania.
W ostatnich latach coraz większą rolę odgrywa promowanie e-booków i audiobooków, które są dostępne online i pozwalają czytać lub słuchać literatury w dowolnym miejscu i czasie. To pokazuje, że literatura może być obecna w naszym życiu codziennym, nawet jeśli jesteśmy bardzo zajęci.
Zaznacz TAK lub NIE:
PRZYKŁAD
Święto to ma związek z ochroną środowiska. → NIE
Światowy Dzień Książki przypada w kwietniu.
To święto ustanowiła polska organizacja edukacyjna.
W tym dniu promuje się tradycyjne i nowoczesne formy czytania.
W Polsce nie obchodzi się tego święta.
Celem obchodów jest zachęcenie do częstszego kontaktu z literaturą.
E-booki i audiobooki pomagają ludziom w korzystaniu z literatury w codziennym życiu.

Krótka i długa forma wypowiedzi

Ćwiczenie 15a. Życzenia – 30 słów

Sytuacja:

Koleżanka z pracy kończy 60 lat. Proszę napisać życzenia z tej okazji. 30 słów.

Ćwiczenie 15b. Esej – wypracowanie szkolne

Temat:

Mój ulubiony dzień tygodnia

Zadanie:

Proszę napisać wypracowanie (ok. 150 słów), w którym:
opiszesz, jaki dzień tygodnia lubisz najbardziej i dlaczego,
podasz konkretne przykłady, jak go spędzasz,
wyjaśnisz, czym różni się ten dzień od innych.

Opis obrazka

LEKCJA 5: W RESTAURACJI

TEKST:

Obiad w restauracji

Anna i Piotr poszli do restauracji w sobotnie popołudnie. Restauracja była elegancka i pełna ludzi. Piotr zamówił zupę pomidorową i pierogi ruskie, a Anna wybrała sałatkę grecką. Do picia zamówili herbatę i wodę mineralną. Kelner był bardzo uprzejmy, polecił im dania dnia i szybko przyniósł jedzenie. Wszystko było smaczne, a porcje duże. Podczas obiadu rozmawiali o swoich planach na wakacje. Po posiłku poprosili o rachunek i zostawili napiwek. Wyszli zadowoleni i postanowili wrócić do tej restauracji następnym razem.

Pytania do tekstu:

- W jakiej restauracji byli Anna i Piotr?
- Jakie dania zamówili?
- Jak zachowywał się kelner?
- O czym rozmawiali podczas obiadu?
- Dlaczego postanowili wrócić do tej restauracji?

SŁOWNICTWO

- kelner – официант
- zamawiać – заказывать
- danie główne – основное блюдо
- przystawka – закуска
- deser – десерт
- napiwek – чаевые
- stolik – столик
- rezerwacja – бронирование
- karta dań – меню
- rachunek – счёт
- zupa – суп
- drugie danie – второе блюдо
- wegetariańskie – вегетарианское
- gorące – горячее
- zimne – холодное

Ćwiczenie 1: Uzupełnij dialog w restauracji:

Kelner: Dzień dobry, czy mają państwo …?

Klient: Tak, na nazwisko Kowalski.

Kelner: Co podać do …?

Klient: Poproszę … i … .

Kelner: Czy chcieliby państwo deser?

Klient: Tak, poproszę … .

Kelner: Oczywiście, podam za chwilę.

Co to jest mianownik liczby mnogiej?
Mianownik liczby mnogiej to forma, której używamy, kiedy mówimy o więcej niż jednej osobie, rzeczy lub pojęciu (kto? co? – w liczbie mnogiej).

rodz.nijaki	-a	te okna, jajka, ćwiczenia
rodz. żeński	-y, i ,e	te kobiety, książki, powieści
rodz. m. nieosobowy	-y,i,e	te koty, ołówki, konie
rodz. m. osobowy	-owie	ci panowie, synowie, ojcowie
	-i	(t-ci) Szkot- Szkoci (d-dzi) Szwed- Szwedzi
	-y	(k -cy): lotnicy (r - rzy): kelnerzy (ec - cy): cudzoziemcy
	-e	(po rz) lekarze, (po cz): poszukiwacze, karierowicze (po sz): kustosze (po 0) nauczyciele
		oraz goście, kibice, lenie, złodzieje i rzeczowniki zakończone na -anin: Amerykanie

Rzeczowniki męskie zakończone na -a w liczbie mnogiej kończą się na -i lub -y: mężczyźni, poeci, artyści, turyści, specjaliści, okuliści, kierowcy.

Uwaga!
Niektóre rzeczowniki mają po dwie formy w liczbie mnogiej,
np. królowie - króle (w kartach, w kolędach) dyrektorzy - dyrektorowie

ZADANIE I

Proszę przepisać zdania w liczbie mnogiej.

PRZYKŁAD:

Mały ptak siedział na drzewie.

Małe ptaki siedziały na drzewie.

- W tym mieście jest dobry teatr.
- Mały kot bawił się w ogrodzie.
- Ładny talerz stał na stole.
- Duży pies biegał po ulicy.
- W tym muzeum jest piękny obraz.

ZADANIE 2

Podkreślone wyrazy proszę napisać w liczbie mnogiej. Proszę pamiętać o poprawnej formie czasownika.

PRZYKŁAD:

W tej księgarni jest ciekawa książka.

W tej księgarni są ciekawe książki.

- W tym filmie występuje sławna aktorka.
- Piękna dziewczyna szła ulicą.
- Zdolna studentka napisała bardzo dobrze test.
- W lecie jest ciepła noc.
- W ogrodzie jest czerwona róża.

ZADANIE 3

Podkreślone wyrazy proszę napisać w liczbie mnogiej. Proszę pamiętać o poprawnej formie czasownika.

PRZYKŁAD:

Na talerzu jest czekoladowe ciastko.

Na talerzu są czekoladowe ciastka.

- W tym domu jest duże okno.
- Czerwone jabłko było w koszyku.
- W tym mieście jest nowoczesne kino.
- W szkole jest piękne akwarium.
- W tym sklepie jest drogie wino.

ZADANIE 4

Podkreślone wyrazy proszę napisać w liczbie mnogiej.

PRZYKŁAD:

Oni mają czerwony rower.

Oni mają czerwone rowery.

- Oglądam piękny obraz.
- Kupiłam świeży chleb.
- Zwiedzamy zabytkowy kościół.
- Maciek obejrzał film kryminalny.
- Oni napisali długi list.
- Magda i Karol mają duży samochód.

ZADANIE 5

Proszę napisać zdania w liczbie mnogiej.

PRZYKŁAD:

Agnieszka ma brązowego chomika.

Agnieszka ma brązowe chomiki.

- Zosia ma pięknego psa.
- Krzysiek lubi małego kota.
- W zoo widziałam młodego tygrysa.
- W naszym zoo możesz zobaczyć indyjskiego słonia.
- Piotrek ma miłego królika.
- Zuzia ma żółtego kanarka.
- Jurek ma wysoką siostrę.
- Oni jedzą świeżą bułkę.
- Krysia kupiła ładną bluzkę.
- Marek czyta interesującą książkę.
- Mamy kolorową papugę.
- Lubię letnią noc.
- Michał poznał miłą dziewczynę.
- Jem dobre jabłko.
- Zwiedziliśmy ciekawe muzeum.
- Widzieliśmy piękne miasto.
- Oni mają małe dziecko.
- Kasia chce mieć w domu duże okno.
- Andrzej zrobił trudne ćwiczenie.

Zadanie 6
Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami biernika liczby mnogiej.
PRZYKŁAD:
Mam dwie siostry (siostra).
Beata musiała zrobić zakupy. Na targu kupiła dwie (1) ..... (sałata),
trzy (2) ..... (ogórek) i cztery (3) ..... (pomidor).
Potem kupiła dwie (4) ..... (kostka) masła,
trzy (5) ..... (litr) mleka i dwa (6) ..... (pudełko) soku.
W piekarni kupiła dwa (7) ..... (chleb)
i cztery (8) ..... (bułka).
W cukierni kupiła (9) ..... (ciastko) z kremem
i (10) ..... (herbatnik).

Zadanie 7
Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami mianownika liczby mnogiej.
PRZYKŁAD:
Na plaży leżały ręczniki (ręcznik).
W weekend pojechaliśmy nad jezioro. Na trawie leżały kolorowe (1) ..... (koc).
Obok stały rozłożone (2) ..... (leżak). Nad nami latały (3) ..... (mewa).
Dzieci grały w piłkę i budowały (4) ..... (zamek z piasku).
Na brzegu stały kolorowe (5) ..... (parasolka plażowa).
Z głośników leciały głośne (6) ..... (piosenka).
Przy wodzie pływały małe (7) ..... (łódka), a na nich siedzieli (8) ..... (wędkarz).
Obok ogniska stały duże (9) ..... (plecak) pełne jedzenia.
Wśród drzew widzieliśmy dzikie (10) ..... (ptak).

Zadanie 8
Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami biernika liczby mnogiej.
PRZYKŁAD:
Zjadłem smaczne kanapki (kanapka).
W niedzielę Marek przygotował kolację. Najpierw umył (1) ..... (ziemniak) i obrał (2) ..... (marchewka). Potem pokroił (3) ..... (papryka), (4) ..... (pomidor) i (5) ..... (ogórek).
Na stole postawił dwa dzbanki z sokiem i cztery (6) ..... (szklanka).
W lodówce znalazł jeszcze (7) ..... (jogurt owocowy) i (8) ..... (ser żółty).
Na deser upiekł pyszne (9) ..... (ciasto czekoladowe) i podał (10) ..... (truskawka) ze śmietaną.

Zadanie 9
Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami biernika liczby mnogiej.
Pokój był pełen nowych (1).....(meble), w kącie stały dwa (2).....(krzesło), a obok nich stały trzy (3).....(szafa). Na ścianach wisiały piękne (4).....(tapeta). Na stole leżały (5).....(książka) i gazety , na stole stały także kwiaty w dużych (6).....(wazon). W rogu pokoju stały (7).....(półka) wypełnione płytami i albumami.

Zadanie 10.
Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami biernika liczby mnogiej.
PRZYKŁAD:
Zjadłem smaczne kanapki (kanapka).
W niedzielę Marek przygotował kolację. Najpierw umył (1) ..... (ziemniak) i obrał (2) ..... (marchewka). Potem pokroił (3) ..... (papryka), (4) ..... (pomidor) i (5) ..... (ogórek).
Na stole postawił dwa dzbanki z sokiem i cztery (6) ..... (szklanka).
W lodówce znalazł jeszcze (7) ..... (jogurt owocowy) i (8) ..... (ser żółty).
Na deser upiekł pyszne (9) ..... (ciasto czekoladowe) i podał (10) ..... (truskawka) ze śmietaną.

Zadanie 11.
Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami biernika liczby mnogiej.
Zosia musiała przygotować zakupy na przyjęcie. Kupiła dwie (1) ..... (pizza), cztery (2) ..... (sałatka) i trzy (3) ..... (ciasto). W sklepie spożywczym wzięła cztery (4) ..... (jajko) i dwa (5) ..... (mleko). W sklepie z napojami kupiła cztery (6) ..... (sok owocowy) i trzy (7) ..... (napój gazowany). Potem poszła do piekarni, gdzie wzięła sześć (8) ..... (bułka) i dwa (9) ..... (chleb).

Zadanie 12.
Proszę przeczytać tekst, a następnie – jak w przykładzie – zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem.

Nowoczesna lodówka z Wi-Fi

Nowoczesne lodówki mają wiele funkcji, które ułatwiają codzienne życie. Dzięki połączeniu z internetem możemy sprawdzić zawartość lodówki na ekranie telefonu. Lodówka automatycznie informuje nas, kiedy skończy się mleko lub jajka. Możemy też ustawić temperaturę zdalnie i włączyć tryb oszczędzania energii.

W lodówce znajduje się specjalna kamera, która robi zdjęcia produktów. Zdjęcia są aktualizowane za każdym razem, kiedy zamykamy drzwi. Dzięki temu łatwiej zaplanować zakupy, nawet będąc w pracy czy w drodze do sklepu.

Urządzenie potrafi także zasugerować przepisy na dania, które można przygotować z tego, co znajduje się w środku. Niektóre modele pozwalają też połączyć lodówkę z listą zakupów, którą mamy w telefonie. Wystarczy jedno kliknięcie, by dodać brakujące produkty.

Lodówka przypomina także o przeterminowanych produktach i proponuje, jak je wykorzystać, zanim się zepsują.

Pytania:

Tekst jest o telefonie komórkowym.

□ TAK □ NIE

Nowoczesna lodówka może połączyć się z internetem.

□ TAK □ NIE

Użytkownik widzi na telefonie zdjęcia wnętrza lodówki.

□ TAK □ NIE

Lodówka automatycznie ustawia odpowiednią temperaturę, gdy robimy zakupy.

□ TAK □ NIE

Można dodać produkty do listy zakupów bezpośrednio z aplikacji.

□ TAK □ NIE

Lodówka nie potrafi rozpoznać, które produkty są przeterminowane.

□ TAK □ NIE

Urządzenie pomaga zaplanować posiłki z dostępnych składników.

□ TAK □ NIE

Zadanie 13.
Proszę przeczytać tekst i – zgodnie z przykładem – dopasować usunięte z niego fragmenty (A–H).
Dlaczego warto uczyć się języków obcych?
Znajomość języków obcych to dziś coś więcej niż tylko umiejętność komunikowania się. Paulina z Wrocławia uczy się trzech języków – angielskiego, hiszpańskiego i niemieckiego, ***[C] PRZYKŁAD***. Uważa, że języki pomagają jej nie tylko w podróżach, ale także w pracy i nauce.
Na co dzień studiuje na kierunku biznes międzynarodowy, [ ] 1 i planuje w przyszłości wyjazd na Erasmusa.
Jej przyjaciel Marek również pasjonuje się językami, [ ] 2 i od kilku lat prowadzi kanał edukacyjny na YouTube.
Jego celem jest pokazanie, że nauka języków może być ciekawa, [ ] 3 i nie musi ograniczać się do tradycyjnych metod.
– Kiedy uczysz się języka, otwierasz się na nowe kultury, [ ] 4 – mówi Marek. – Możesz czytać książki w oryginale, oglądać filmy bez napisów i poznawać ludzi z całego świata.
Eksperci podkreślają, że warto zacząć naukę jak najwcześniej, [ ] 5 , a dzieci chłoną języki znacznie szybciej niż dorośli.
W wielu szkołach języki obce są obowiązkowe już od najmłodszych klas, [ ] 6 , a nie tylko elementem szkolnego programu.
W przyszłości znajomość języków może zdecydować o sukcesie zawodowym, [ ] 7 . Dobrze wykształceni i wielojęzyczni kandydaci są dziś bardzo poszukiwani na rynku pracy.

A ponieważ mózg dziecka jest bardziej elastyczny
B który od dziecka interesował się lingwistyką
C ponieważ bardzo lubi poznawać nowe kultury
D ale dla wielu uczniów to też pasja
E który świetnie łączy teorię z praktyką
F bo daje dostęp do wiedzy i inspiracji z innych krajów
G co rozwija empatię i kreatywność
H a jego filmiki mają już ponad milion wyświetleń

Krótka i długa forma wypowiedzi

a.

Szuka Pani/Pan współlokatora do trzypokojowego mieszkania. Proszę napisać ogłoszenie, które opublikuje Pani/Pan w mediach społecznościowych (proszę napisać, co Pani/Pan akceptuje, a na co się nie zgadza w swoim mieszkaniu).

50 słów

b.

Współpracuje Pani/Pan ze znanym czasopismem „Muzyka”. Proszę napisać relację z koncertu, na którym ostatnio Pani była / Pan był.

Napisz: kto wystąpił, jak wyglądał koncert, jaka była atmosfera, co się podobało najbardziej.

Opis obrazka

LEKCJA 6: W SKLEPIE

TEKST: Zakupy w supermarkecie Monika wybrała się na zakupy do dużego supermarketu. Najpierw wzięła koszyk i poszła do działu spożywczego, gdzie kupiła mleko, chleb i ser. Następnie odwiedziła dział owoców i warzyw – wybrała jabłka, banany oraz świeże pomidory. W supermarkecie była również promocja na kosmetyki, więc kupiła szampon i żel pod prysznic. Gdy podeszła do kasy, kasjer zapytał, czy ma kartę lojalnościową. Monika zapłaciła kartą płatniczą i otrzymała paragon. Po wyjściu ze sklepu zauważyła, że kupiony przez nią jogurt ma przekroczony termin ważności. Postanowiła wrócić do sklepu i złożyć reklamację.

Pytania do tekstu:
Co Monika kupiła w dziale spożywczym?
Jakie produkty były w promocji?
Jaką formą płatności zapłaciła Monika?
Dlaczego wróciła do sklepu po zakupach?
Co zrobiła, gdy zauważyła problem z jogurtem?

Ćwiczenie 1:
Uzupełnij dialog przy kasie:
Kasjer: Dzień dobry, czy ma pani kartę lojalnościową?
Klientka: …
Kasjer: Jaką formę płatności pani wybiera?
Klientka: …
Kasjer: Oto paragon. Życzę miłego dnia!
Klientka: …

Ćwiczenie 2:
Dopasuj zwroty do odpowiednich sytuacji w sklepie:
"Czy mogę otrzymać paragon?" - …
"Gdzie znajdę dział nabiału?" - …
"Czy mogę zwrócić ten produkt?" - …
"Czy to jest na promocji?" - …

Ćwiczenie 3:
W jakim dziale znajdziesz te produkty?

- Chleb i bułki -…
- Mleko i jogurty - …
- Kosmetyki - …
- Owoce i warzywa - …
- Mięso i wędliny - …

SŁOWNICTWO

- paragon – чек
- gotówka – наличные
- karta płatnicza – банковская карта
- kasa – касса
- sprzedawca – продавец
- promocja – акция
- wyprzedaż – распродажа
- dział – отдел
- wózek – тележка
- koszyk – корзина
- reszta – сдача
- cena – цена
- bon rabatowy – скидочный купон
- termin ważności – срок годности
- zwrot – возврат
- reklamacja – рекламация
- produkt – продукт

Nazwy działów w sklepie spożywczym:

- Dział owoców i warzyw – овощи и фрукты
- Dział nabiałowy – молочные продукты
- Dział mięsny – мясные изделия
- Dział pieczywa – хлебобулочные изделия
- Dział mrożonek – замороженные продукты
- Dział napojów – напитки
- Dział słodyczy – сладости
- Dział chemii gospodarczej – бытовая химия

PRZYSŁÓWEK – OBJAŚNIENIE

Przysłówek to nieodmienna część mowy, która określa:
czasownik (np. biega szybko),
przymiotnik (np. bardzo dobry),
inny przysłówek (np. zbyt wolno).

P***rzysłówki odpowiadają na pytania:***
jak? (szybko, dobrze, źle),
gdzie? (tutaj, tam, wszędzie),
kiedy? (dziś, rano, wczoraj),
jak długo? (krótko, długo),
jak często? (zawsze, często, rzadko).

Kategoria	**Przykłady przysłówków**	**Uwagi**
Sposób (jak?)	szybko, powoli, dobrze, źle, cicho	często tworzone od przymiotników: szybki → szybko
Miejsce (gdzie?)	tutaj, tam, wszędzie, nigdzie	pokazują lokalizację
Czas (kiedy?)	teraz, wczoraj, jutro, później	wskazują moment lub czas
Częstotliwość	zawsze, często, rzadko, nigdy	jak często coś się dzieje
Stopniowanie	dobrze → lepiej → najlepiej	stopniuje się jak przymiotniki
Ilość/nasilenie	bardzo, trochę, zbyt, dość	określają intensywność

UWAGI GRAMATYCZNE
Wiele przysłówków pochodzi od przymiotników:
ładny → ładnie, głośny → głośno, ostrożny → ostrożnie
Przysłówki nie odmieniają się przez przypadki, liczby ani rodzaje.
Niektóre przysłówki mają nieregularne stopniowanie:
dobrze → lepiej → najlepiej
źle → gorzej → najgorzej

Ćwiczenie 4:
Proszę wybrać poprawny przysłówek.
PRZYKŁAD:

- Ona mówi głośno /głośniej/ najgłośniej.
- Dziecko śpiewa ładnie/ ładniej/ ładny.
- Pisz czytelnie /czytelniej /czytelny, proszę!
- On tańczy lepiej/ lepszy/ najlepiej niż wczoraj.
- Mój brat je szybko /szybkość/ szybszy.
- Oni pracują dokładnie /dokładny/ dokładniej.
- My odpoczywamy spokojnie /spokojny/ spokojniej.
- Agata mówi po polsku płynnie /płynny /płynniej.
- Tomek gra na gitarze pięknie /piękny/ piękniej.
- Oni biegają wolno /wolniejszy /wolniej.
- Piszesz starannie /staranny/ staranniej niż ja.

Ćwiczenie 5:
Proszę wstawić odpowiedni przyimek: do, na, z, od, w, u, o, po

- Idziemy _____ koncert do filharmonii.
- Wracam _____ pracy bardzo zmęczony.
- Jadę _____ koleżanki na obiad.
- Byliśmy wczoraj _____ wystawie sztuki współczesnej.
- Czy mogę iść dziś _____ lekarza?
- Ania rozmawia _____ swoim chłopaku przez telefon.
- Dostałam wiadomość _____ znajomego z Hiszpanii.
- Idziemy dziś _____ zakupy, chcesz coś?
- Czekam _____ autobus już 15 minut.
- Spotykamy się _____ kawę o 17:00.
- Dostałem prezent _____ mojego brata.
- Mieszkam _____ centrum miasta.

Ćwiczenie 6:

Proszę wstawić odpowiedni przyimek: do, na, z, w, od, u, po, o, bez, przy

1. Jadę jutro _____ weekend do rodziny.
2. Czy byłeś kiedyś _____ Mazurach?
3. Spotykam się dziś wieczorem _____ kolegą z pracy.
4. Mieszkamy razem _____ dwóch lat.
5. Dostałam wiadomość _____ nauczyciela.
6. Siedzimy teraz _____ ognisku nad jeziorem.
7. Idę _____ kawę, chcesz coś?
8. Wczoraj wrócili _____ koncertu bardzo późno.
9. Rozmawialiśmy długo _____ filmie, który widzieliśmy.
10. Nie mogę żyć _____ muzyki.
11. Czekam już 20 minut _____ ciebie.
12. Spotkaliśmy się przypadkiem _____ dworcu kolejowym.

Ćwiczenie 7:

Proszę wstawić przyimek do lub na.

PRZYKŁAD:

1. Może pójdziemy do kina na film.
2. W weekend pójdziemy _____ spacer.
3. Ania idzie dziś _____ lekarza.
4. Jutro pójdziemy _____ kolację _____ pizzerii.
5. Marek wrócił wczoraj późno _____ pracy.
6. W sobotę jedziemy _____ Mazury _____ weekend.
7. Chcesz iść ze mną _____ koncert jazzowy?
8. Po południu idziemy _____ zakupy _____ centrum handlowego.
9. Czy często chodzisz _____ siłownię?
10. Moi znajomi wyjeżdżają dziś _____ Krakowa _____ szkolenie.
11. Idziemy jutro _____ wycieczkę _____ góry.

Ćwiczenie 8:
Proszę uzupełnić tekst przyimkami w lub nad.
PRZYKŁAD:
Moja siostra pojechała w góry.
Latem lubię odpoczywać (1) _____ lesie lub (2) _____ jeziorem. Często spacerujemy (3) _____ parku albo leżymy (4) _____ trawie.
Zimą wyjeżdżamy (5) _____ Karkonosze lub (6) _____ Beskidy. Moi rodzice byli kiedyś (7) _____ fiordach w Norwegii.
Chciałbym też pojechać (8) _____ Alpy francuskie.
W zeszłym roku odpoczywałem (9) _____ Bałtykiem, ale było bardzo wietrznie.
W przyszłości marzę o wakacjach (10) _____ Pacyfikiem.

Ćwiczenie 9:
Proszę wstawić przyimek w lub na.
PRZYKŁAD:
Agata uczy się grać na fortepianie.

1. Czy twoja siostra gra _____ pianinie?
2. Gramy dziś wieczorem _____ karty, chcesz dołączyć?
3. On grał kiedyś _____ perkusji w zespole.
4. Mój dziadek grał świetnie _____ harmonijce.
5. W dzieciństwie często grałem _____ komputerze.
6. Czy grasz dobrze _____ koszykówkę?
7. Umiem grać tylko _____ ukulele.
8. W ferie grałyśmy codziennie _____ śnieżki.
9. Ich córka gra profesjonalnie _____ wiolonczeli.
10. Uczniowie grali _____ scenie szkolnej podczas festiwalu.

Ćwiczenie 10:
Proszę wstawić odpowiedni przyimek: do, na, z, u, w, od.
PRZYKŁAD:
Jestem ***w*** Krakowie.

1. Jadę _____ Gdańska _____ wakacje.
2. Wróciłem właśnie _____ lekarza.
3. Idziemy dziś wieczorem _____ kolację _____ nowej restauracji.
4. Byliśmy wczoraj _____ koncercie _____ filharmonii.
5. Pochodzę _____ małej miejscowości _____ południu Polski.
6. W sobotę idziemy _____ imieniny _____ cioci Kasi.
7. Spotykamy się jutro _____ przystanku autobusowym.
8. Czy byłeś kiedyś _____ operze _____ Warszawie?
9. Moja mama pracuje _____ szkole, a tata _____ urzędzie.
10. Po południu wracam _____ pracy i odpoczywam _____ domu.

Ćwiczenie 11:
Proszę uzupełnić tekst przyimkami: w, na, do, z, od, u.
PRZYKŁAD:
Marek był w sklepie i wrócił z zakupami.
Mój brat mieszka (1) _____ Londynie, ale często przyjeżdża (2) _____ Polski.
W tym roku był (3) _____ wakacjach (4) _____ naszych rodziców.
Codziennie rano chodził (5) _____ lasu albo jeździł (6) _____ rowerze.
Wieczorami spotykał się (7) _____ starymi znajomymi albo chodził (8) _____ koncerty.
Kiedy był dzieckiem, często jeździliśmy razem (9) _____ góry i (10) _____ morze.

Ćwiczenie 12:
Proszę wstawić odpowiedni przyimek: do, na, z, w, u, od.
PRZYKŁAD:
Jedziemy do babci na obiad.

1. Wczoraj wróciliśmy _____ teatru bardzo późno.
2. Rano idę _____ dentysty.
3. Jedziemy _____ Krakowa _____ weekend.
4. Byliśmy _____ koncercie rockowym.
5. Mieszkam teraz _____ cioci, bo mam remont.
6. Pochodzę _____ Warszawy.
7. Idziemy dziś _____ wystawę fotografii.
8. Spędzamy Sylwestra _____ znajomych.
9. Chcesz iść _____ kawę po zajęciach?
10. Jutro muszę jechać _____ biura _____ dokumenty.

Ćwiczenie 13:
Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami.
PRZYKŁAD:
Kasia mieszka w Krakowie.
Bartek ma bardzo aktywny tydzień. W poniedziałek jedzie (1) _____ uczelnię, gdzie ma zajęcia (2) _____ ósmej do szesnastej. Po zajęciach idzie (3) _____ siłownię, a potem wraca (4) _____ domu. We wtorek ma spotkanie (5) _____ pracy.
W środę wieczorem spotyka się (6) _____ przyjaciółmi (7) _____ kawiarni. W czwartek jedzie (8) _____ rodziców, bo jego mama ma urodziny. W piątek idzie (9) _____ kina, a w weekend planuje wyjazd (10) _____ góry.

Ćwiczenie 14:

Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami.

PRZYKŁAD:

Na stole stały kwiaty.

Wczoraj byliśmy (1) _____ nowym mieszkaniu naszych znajomych. (2) _____ salonie stała duża, szara kanapa. (3) _____ kanapie leżały poduszki w różnych kolorach. (4) _____ ścianach wisiały czarno-białe zdjęcia. (5) _____ oknie stały doniczki z kwiatami.

Obok kanapy był stolik, a (6) _____ nim leżały czasopisma. (7) _____ stolikiem stała lampa. Dzieci bawiły się (8) _____ dywanie (9) _____ rodzicami. Po kolacji usiedliśmy (10) _____ stole i graliśmy w planszówki.

Ćwiczenie 15:

Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami.

PRZYKŁAD:

Zosia wracała z pracy.

W piątek po południu Lena wróciła (1) _____ pracy bardzo zmęczona. Zjadła obiad (2) _____ kuchni i usiadła (3) _____ kanapie (4) _____ salonie. Zadzwonił telefon – to była jej siostra. Lena rozmawiała z nią (5) _____ godzinę. Potem poszła (6) _____ sklep, bo nie miała chleba. (7) _____ sklepu wróciła szybko i zrobiła sobie kolację.

Wieczorem usiadła (8) _____ komputerem i obejrzała serial (9) _____ Internecie. Około północy poszła (10) _____ łóżka.

Ćwiczenie 16:
Przekształć zdanie tak, aby zamiast przymiotnika użyć przysłówka.
Przykład:
Ona jest szybka. → Ona biega szybko.

- On jest głośny. → On mówi...
- Oni są punktualni. → Oni przychodzą...
- To dziecko jest spokojne. → To dziecko zachowuje się...
- Moja koleżanka jest uprzejma. → Moja koleżanka rozmawia...
- Marek jest niecierpliwy. → Marek czeka...
- Pani Anna jest dokładna. → Pani Anna pracuje...

Ćwiczenie 17: Uzupełnij zdania odpowiednią formą przysłówka. Przekształć podany w nawiasie przymiotnik.

1. On mówi po polsku coraz _____. (dobry)
2. Po remoncie mieszkanie wygląda _____ niż wcześniej. (ładny)
3. Marta pracuje bardzo _____ i nigdy się nie spóźnia. (systematyczny)
4. Proszę mówić _____, bo nie wszystko rozumiem. (wolny)
5. Ten sportowiec biega _____ niż jego przeciwnicy. (szybki)
6. Nie musisz odpowiadać _____ – przemyśl to spokojnie. (natychmiastowy)
7. Podczas prezentacji studenci słuchali _____. (uważny)
8. Dzieci bawiły się _____ na placu zabaw. (radośny)
9. Zosia śpiewa _____, jak zawodowa piosenkarka. (piękny)
10. Chciałbym, żebyś potraktował mnie trochę _____. (poważny)
11. Adam zdał egzamin _____ niż się spodziewał. (łatwy)
12. Proszę mówić _____ – to ważna informacja. (głośny)
13. Po długiej rozmowie poczułem się _____. (spokojny)
14. Musisz pracować _____, jeśli chcesz osiągnąć sukces. (ciężki)

Ćwiczenie18
: Wybierz właściwy przysłówek z ramki i wstaw go w odpowiednie miejsce w zdaniu.
Ramka:
cicho, ostrożnie, płynnie, gorąco, leniwie, pewnie
Po długiej kąpieli na plaży słońce świeciło bardzo _____.
Proszę wejść do sali _____, bo lekcja już trwa.
Nowy student mówi po polsku bardzo _____.
Dziecko otworzyło drzwi _____ i zajrzało do pokoju.
W weekend nikt się nie spieszył – wszyscy pracowali _____.
Mimo stresu, ona odpowiedziała _____ i bez błędów.

Ćwiczenie19:
Proszę przeczytać tekst, a następnie zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Alicja Szymańska
„Z pasji do książek”

Alicja Szymańska jest znaną blogerką książkową. Jej konto na Instagramie śledzi ponad 100 tysięcy osób. Jak sama mówi, wszystko zaczęło się zupełnie przypadkiem. Jako dziecko często odwiedzała bibliotekę i pochłaniała książki jedna po drugiej. W szkole podstawowej pisała własne opowiadania i recenzje, które czytali jej koledzy i koleżanki.

Po maturze Alicja wybrała polonistykę, a później pracowała w księgarni. To właśnie wtedy zaczęła prowadzić swój blog. Najpierw pisała dla przyjemności, ale szybko zaczęła otrzymywać propozycje współpracy z wydawnictwami.

Dziś Alicja żyje z czytania i pisania o książkach. Na swoim blogu recenzuje nowości, ale także promuje literaturę mniej znaną. Organizuje spotkania autorskie i warsztaty literackie dla młodzieży. Wciąż jednak powtarza, że nie zależy jej na liczbach i popularności.

– Najważniejsze są dla mnie szczere emocje i autentyczność – mówi. – Nie polecam książek, które mi się nie podobają, nawet jeśli są bestsellerami.

Jej marzeniem jest wydać własną powieść. Pisze ją wieczorami, w ciszy, bez terminów i presji. – Lubię to, co robię. Chcę pokazać młodym ludziom, że książki mogą naprawdę zmienić życie.

Zaznacz P – jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

1. Przykład:
2. Ten tekst opowiada o Alicji Szymańskiej. ✅ P
3. Alicja od dziecka interesowała się książkami.
4. Swojego bloga zaczęła prowadzić w liceum.
5. Alicja pracowała w księgarni po studiach.
6. Jej blog jest bardzo popularny.
7. Alicja promuje tylko znane i popularne książki.
8. Dla Alicji najważniejsza jest liczba obserwujących.
9. Pisze własną książkę w wolnym czasie.
10. Alicja organizuje spotkania z pisarzami i czytelnikami.
11. Alicja nigdy nie pracowała z żadnym wydawnictwem.
12. Blog Alicji powstał z myślą o zarabianiu pieniędzy.

Krótka i długa forma wypowiedzi

a.

Jest Pani/Pan na wakacjach nad polskim morzem. Proszę napisać pocztówkę do koleżanki/kolegi z grupy językowej. Napisz, gdzie jesteś, co robisz i jak się czujesz. Pocztówkę wyśle Pani/Pan pocztą tradycyjną.

b.

Proszę napisać e-mail do administracji budynku, w którym Pani/Pan mieszka. Napisz, że w mieszkaniu są problemy z ogrzewaniem. Wyjaśnij, jaka jest sytuacja i poproś o szybką naprawę.

Opis obrazka

LEKCJA 7: PRACA I KARIERA

TEKST:

Adam jako nauczyciel języka polskiego

Adam pracuje jako nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej. Każdego dnia przygotowuje lekcje, sprawdza prace domowe i pomaga uczniom w nauce. Bardzo lubi swoją pracę, bo ma kontakt z młodymi ludźmi. Uczy zarówno gramatyki, jak i literatury polskiej. W przyszłości chciałby zostać dyrektorem szkoły i rozwijać nowe metody nauczania. Aby to osiągnąć, planuje ukończyć dodatkowe studia i zdobyć więcej doświadczenia w zarządzaniu placówką edukacyjną. Adam uważa, że zawód nauczyciela jest wymagający, ale bardzo satysfakcjonujący. Jego marzeniem jest stworzenie programu nauczania, który pomoże uczniom szybciej przyswajać wiedzę i cieszyć się nauką języka polskiego.

Pytania do tekstu:

Kim jest Adam i gdzie pracuje?

Jakie są jego codzienne obowiązki?

Co najbardziej lubi w swojej pracy?

Jakie ma plany na przyszłość?

Dlaczego zawód nauczyciela jest dla niego satysfakcjonujący?

Ćwiczenie 1:

Dopasuj zawody do ich opisów:

Lekarz → …

Nauczyciel → …

Kierowca → …

Sprzedawca → …

Inżynier → …

Prawnik → …

Osoba, która pracuje w sklepie, to …

Ktoś, kto leczy ludzi, to …

Kto prowadzi samochód ciężarowy? …

Jeśli ktoś projektuje budynki, to jest …

Kto prowadzi sprawy sądowe? …

SŁOWNICTWO:

- zawód – профессия
- pensja – зарплата
- umowa o pracę – трудовой договор
- doświadczenie – опыт
- awans – повышение
- praca na pełny etat – работа на полный рабочий день
- praca dorywcza – подработка
- rekrutacja – набор персонала
- rozmowa kwalifikacyjna – собеседование
- obowiązki – обязанности

ZAWODY

- architekt – архитектор
- fryzjer – парикмахер
- sekretarka – секретарь
- tłumacz – переводчик
- programista – программист
- szef – начальник
- pracownik – сотрудник
- mechanik – механик
- obowiązki – обязанности
- inżynier – инженер
- prawnik – юрист
- lekarz – врач
- kierowca – водитель
- sprzedawca – продавец
- policjant – полицейский
- strażak – пожарный
- kucharz – повар
- kelner – официант
- dziennikarz – журналист
- rolnik – фермер
- aktor – актёр
- muzyk – музыкант
- grafik – графический дизайнер
- fotograf – фотограф
- księgowy – бухгалтер
- ekonomista – экономист
- psycholog – психолог
- nauczyciel – учитель
- dentysta – стоматолог
- weterynarz – ветеринар
- elektryk – электрик
- hydraulik – сантехник
- model – модель
- trener – тренер
- stewardessa – стюардесса
- pilot – пилот

RODZAJ	PYTANIA	LICZBA POJEDYNCZA	LICZBA MNOGA
Męski	kogo? czego?	(kogo?) nie mam brata	(kogo?) nie mam braci
Żeński	kogo? czego?	(kogo?) nie mam siostry	(kogo?) nie mam sióstr
Nijaki	kogo? czego?	(czego?) nie mam dziecka	(czego?) nie mam dzieci

ZAPAMIĘTAJ:
Używamy dopełniacza po przeczeniu:
Mam kota. → Nie mam kota.
Używamy dopełniacza po niektórych przyimkach:
bez, do, od, z, u, dla, koło, obok, oprócz, podczas, wśród, wokół

2.Ćwiczenie: Wpisz rzeczownik w nawiasie w odpowiedniej formie (dopełniacz).
W lodówce nie ma _____. (mleko)
Potrzebuję _____, żeby ugotować zupę. (ziemniaki)
Unikam _____, bo jestem uczulony. (orzechy)
Dzisiaj nie widziałem _____. (mój sąsiad)
Słucham często _____, kiedy pracuję. (muzyka klasyczna)

1.Zadanie: Wpisz rzeczownik w nawiasie w odpowiedniej formie (dopełniacz).
Karolina chciała przygotować (0) kolację (kolacja) dla swoich przyjaciół, ale zabrakło jej (1)..... (masło) i (2)..... (chleb). Poszła więc do sklepu, ale nie miała (3)..... (portfel), bo zostawiła go w domu. Na szczęście spotkała (4)..... (sąsiadka), która pożyczyła jej trochę pieniędzy. Karolina bardzo nie lubiła (5)..... (taka sytuacja), w której musi prosić o pomoc. Po powrocie do domu zorientowała się, że nie ma też (6)..... (wino), które obiecała kupić.

3.Ćwiczenie: Wpisz rzeczownik w nawiasie w odpowiedniej formie (dopełniacz).
Nie ma puszki kukurydzy. (puszka, kukurydza)

- Nie ma ..... (słoik, majonez)
- Nie ma ..... (kilogram, cukier)
- Nie ma ..... (tabliczka, czekolada)
- Nie ma ..... (litr, sok)
- Nie ma ..... (kawałek, ser)
- Nie ma ..... (butelka, wino)
- Nie ma ..... (paczka, makaron)
- Nie ma ..... (puszka, piwo)
- Nie ma ..... (puszka, groszek)
- Nie ma ..... (kilogram, mąka)
- Nie ma..... (pudełko, herbata)
- Nie ma ..... (kostka, masło)
- Nie ma ..... (litr, mleko)
- Nie ma ..... (20 deka, szynka)
- Nie ma..... (kilogram, ryż)
- Nie ma ..... (słoik, miód)
- Nie ma..... (główka, kapusta)

4.Ćwiczenie: Wpisz rzeczownik w nawiasie w odpowiedniej formie (dopełniacz).

- Nie mam _____ w portfelu. (pieniądze)
- Marta szuka _____ w torebce. (klucze)
- Dzieci boją się _____. (ciemność)
- Tata nie kupił _____ w sklepie. (chleb)
- Nie widzę _____ w lodówce. (masło)
- Tomek potrzebuje _____ do prezentacji. (komputer)
- Kasia unika _____. (mięso)
- Nie mamy dzisiaj _____ w domu. (goście)
- Nie słyszę _____. (twój głos)
- Nie pamiętam _____. (nazwisko nauczyciela)
- Nie mam ochoty na oglądanie _____. (film)
- Zrezygnowaliśmy z _____. (wycieczka)
- Nie widziałem jeszcze _____. (nowy odcinek serialu)
- Potrzebujemy więcej _____. (informacje)
- Nie było _____ na spotkaniu. (Anna)
- Brakuje mi _____. (czas)
- Chciałbym trochę _____ do herbaty. (miód)
- Wczoraj nie dostałam _____. (wiadomość od ciebie)
- Unikam _____ w restauracjach. (tłuste jedzenie)
- Nie znalazłem _____ pod łóżkiem. (skarpetka)

5.Ćwiczenie: Uzupełnij zdania odpowiednią formą rzeczownika w dopełniaczu.
Uwaga: Zwróć uwagę na czasownik lub wyrażenie – to one decydują o użyciu dopełniacza!

- Nie mam dziś _____. (czas)
- Marta szuka _____. (telefon)
- Unikam _____ wieczorem. (tłum)
- Potrzebujemy więcej _____. (informacja)
- Adam nie pamięta _____. (imię nauczycielki)
- Nie widzę _____ na stole. (długopis)
- Chciałbym trochę _____ do kawy. (mleko)
- Czy masz zdjęcie _____? (twoja siostra)
- Nie było _____ w pracy. (szef)
- Brakuje mi _____. (motywacja)

2. Zadanie: Przeczytaj zdania i podkreśl prawidłową odpowiedź

a) “Proszę zgasić silnik” - ten znak można zobaczyć
- w sklepie
- w urzędzie
- na stacji benzynowej

b) “ Zakaz kąpieli” - ten znak informuje
- o możliwości kąpieli z odpowiednim sprzętem
- o zakazie wchodzenia do wody
- o temperaturze wody

c) “Uwaga śliska nawierzchnia”- taki znak można zobaczyc
- w szatni na basenie
- na lodowisku
- na jezdni

d) “Tylko dla personelu”- taki napis widnieje
- na wejściu do banku
- na drzwiach do magazynu
- przy wyjściach ewakuacyjnych

e)” Tu wyrzucaj szkło” - taki napis znajduje się
- na koszu do segregacji śmieci
- na skrzynce na listy
- na kontenerze na ubrania

f)” Rezerwacja obowiązuje do godziny 18"- taki komunikat dotyczy

- stolika w restauracji
- okienka na poczcie
- miejsca w kolejce

g)” Nie deptać trawy” ten znak znajduje się

- na chodniku
- w ogrodzie botanicznym
- w szkole

h) “ winda nieczynna, przepraszamy za utrudnienia” tę informację można zobaczyć

- przy wejściu do windy
- na stacji benzynowej
- na lodowisku

i) “Wejście tylko w kasku ochronnym” Ten napis informuje, że:

- można wejść w kapeluszu;
- obowiązuje specjalne obuwie;
- wymagane jest noszenie kasku.

j) “Ostatnie dni wyprzedaży!” Taki napis można przeczytać:

- w supermarkecie;
- w banku;
- na poczcie.

k). “Cisza nocna obowiązuje od 22:00 do 6:00” Tę informację można zobaczyć:

- w szkole;
- w hotelu;
- na przystanku autobusowym.

l) “Zgubione rzeczy proszę zgłaszać w recepcji” Ten napis można przeczytać:

- w urzędzie;
- w restauracji;
- w hotelu.

m) “Nie dotykać eksponatów” Ten napis znajduje się:

- w muzeum;
- w piekarni;
- w przychodni.

n) “Wstęp wolny” Ten napis oznacza, że:

- trzeba mieć zaproszenie;
- można wejść bez biletu;
- wstęp jest płatny.

o) “Odbiór osobisty w punkcie obsługi” Taki napis można zobaczyć:

- w pralni;
- w sklepie internetowym;
- w kinie.

u) “Kasa czynna w godzinach 9:00–17:00” Taki napis znajdziesz:

- na siłowni;
- w punkcie sprzedaży biletów;
- w bibliotece.

p)” Prosimy zamknąć drzwi” Ten napis może znajdować się:

- w autobusie;
- w sklepie;
- na klatce schodowej.

Tytuł: Wakacje nie dla mnie

Wszyscy wokół rozmawiają o wakacjach – gdzie jadą, co zobaczą, co zjedzą. A ja? Ja nawet nie wiem, czy wystarczy mi pieniędzy na opłaty w tym miesiącu. Dawno nie byłam na urlopie. Ostatni raz wyjechałam nad morze, gdy moje dzieci były małe. Dziś nie mam już ani urlopu, ani oszczędności, ani planów.

Pracuję na umowę zlecenie, bez urlopu, bez płatnych dni wolnych. Jeśli nie pracuję – nie zarabiam. Dlatego w lipcu i sierpniu, kiedy dzieci mają wolne, ja mam jeszcze więcej stresu.

Czasem wyciągam starą torbę podróżną z szafy. Patrzę na nią i marzę: o spacerach po górach, o zapachu lasu, o wodzie w jeziorze. Ale wtedy słyszę wiadomości: podwyżki, inflacja, rachunki.

Nie mam do kogo jechać, nie mam za co, nie mam jak. Czy ktoś jeszcze pamięta, że wakacje powinny być czasem odpoczynku?

Nie zazdroszczę nikomu. Ale boli mnie, że wakacje są dziś luksusem. I że nie każdy może sobie pozwolić nawet na kilka dni poza domem.

Czytelniczka

Zadanie: Prawda/Fałsz

Przykład:

Autorką tekstu jest kobieta. ✅

1. Czytelniczka pracuje na podstawie umowy o pracę.
2. Ostatni raz była na wakacjach z małymi dziećmi.
3. Czytelniczka planuje wyjazd nad morze w tym roku.
4. W lipcu i sierpniu autorka ma mniej obowiązków.
5. Czytelniczka nie zazdrości innym wyjazdów.
6. Czytelniczka często spędza wakacje w górach.
7. Kobieta nie ma urlopu płatnego.
8. Czytelniczka czuje, że wakacje są obecnie luksusem.
9. Kobieta opisała swoje dzieciństwo na wakacjach.
10. Czytelniczka uważa, że odpoczynek należy się każdemu.

Doktor Tomasz Zieliński – A

Nie lubi mówić o sobie, woli słuchać.

Cierpliwy, spokojny, uważny. Czasami pacjenci pytają, _____(1)

W szkole zawsze byłem typem obserwatora – mówi Tomasz. – Lubiłem ludzi, _____(2)Już jako dziecko wiedział, _____(3)Rodzice powtarzali mu, _____(4)

Wierzył, że świat jest sprawiedliwy i dobry. Może byłem naiwny – śmieje się dzisiaj.Pierwszy raz poczuł prawdziwą frustrację, _____(5)

Nie rozumiał wtedy, _____(6) Z czasem zauważył, _____(7) Na studiach starał się dopasować do grupy, _____(8) Dziś jako lekarz codziennie spotyka ludzi, _____(9)

Nieustannie zadaje sobie pytanie, _____(10) Ale każdego dnia, mimo wszystko, wraca do pracy.

Wybierz właściwe zakończenia zdań:

A. ale to było dla niego trudne.

B. że lekarze mogą zmienić świat na lepsze.

C. że uczciwość zawsze się opłaca.

D. czy naprawdę może im pomóc.

E. że był zbyt wrażliwy na cierpienie innych.

F. kiedy zmarł jego pierwszy pacjent.

G. czy nie jest zbyt spokojny na lekarza.

H. że niektórzy lekarze lekceważą emocje pacjentów.

I. którzy boją się diagnozy.

J. że nie chciał być jak jego ojciec – prawnik.

K. że każdy zasługuje na szacunek i pomoc.

Krótka i długa wypowiedź pisemna

a. Pracuje Pani/Pan w firmie zajmującej się zdrowiem i dietetyką. Organizuje Pani/Pan bezpłatne warsztaty kulinarne z dietetykiem. Proszę napisać krótką informację na stronę internetową, która zachęci ludzi do udziału.
50 słów
b .Ma Pani/Pan nową pracę. Proszę napisać e-mail do koleżanki/kolegi z Polski i opowiedzieć, jakie są pierwsze wrażenia – co się Pani/Panu podoba, a co jest trudne. (120słów)

Opisz obrazek

LEKCJA 8: POGODA I KLIMAT

TEKST:

Pogoda w Polsce przez cały rok

W Polsce pogoda zmienia się w zależności od pory roku. Zimą jest bardzo zimno i często pada śnieg, szczególnie w górach, gdzie temperatura może spaść nawet do -20 stopni Celsjusza. Wiosną temperatura stopniowo rośnie, dni stają się dłuższe i częściej pojawia się słońce. Rośliny budzą się do życia, a w parkach można zobaczyć pierwsze kwitnące kwiaty. Latem jest zazwyczaj ciepło, ale mogą pojawiać się gwałtowne burze i intensywne opady deszczu. Na północy kraju, nad Bałtykiem, temperatura jest nieco niższa niż w centralnej i południowej Polsce. Jesienią często pada deszcz i wieje silny wiatr, a liście na drzewach zmieniają kolor na żółty, pomarańczowy i czerwony. Jesień to także pora mgieł i pierwszych przymrozków. Klimat w Polsce jest umiarkowany, ale coraz częściej zauważa się skutki zmian klimatycznych, takie jak gorące lata i łagodne zimy.

Pytania do tekstu:

Jakie są typowe warunki pogodowe w Polsce zimą?

Jak zmienia się pogoda na wiosnę?

Jakie zjawiska atmosferyczne mogą występować latem?

Co charakteryzuje pogodę jesienią?

Jakie zmiany klimatyczne obserwuje się w Polsce?

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania odpowiednimi słowami związanymi z pogodą:

1. W lecie temperatura często przekracza … stopni Celsjusza.
2. W zimie ludzie noszą ciepłe ubrania, ponieważ jest … .
3. Podczas burzy możemy zobaczyć … na niebie.
4. Wiosną często pada …, który jest potrzebny roślinom.
5. W górach zimą jest dużo … i można jeździć na nartach.

SŁOWNICTWO

- burza – гроза
- śnieg – снег
- grad – град
- mgła – туман
- wilgotność – влажность
- temperatura – температура
- wiatr – ветер
- upał – жара
- mróz – мороз
- pochmurno – пасмурно
- słonecznie – солнечно
- deszczowo – дождливо
- przymrozek – заморозки
- tęcza – радуга
- zachmurzenie – облачность
- prognoza pogody – прогноз погоды
- zmiana klimatu – изменение климата

Rodzaj czasownika	**Konstrukcja**	**Przykład (osoba: ja)**
Czasownik dokonany	forma osobowa czasownika	Zadzwonię do mamy.
Czasownik niedokonany	czasownik „będę” + bezokolicznik	Będę dzwonić do mamy.

Wyjaśnienie
Czasowniki dokonane (np. ***napisać, zadzwonić, zjeść)*** same w sobie oznaczają zakończoną czynność w przyszłości.
Czasowniki niedokonane (np. ***pisać, dzwonić, jeść***) potrzebują czasownika "być" w czasie przyszłym + bezokolicznik.

Osoba	Odmiana "być"
ja	będę
ty	będziesz
on/ona/ono	będzie
my	będziemy
wy	będziecie
oni/one	będą

Zadanie 1. Uzupełnij zdania czasownikami w czasie przyszłym.
(Użyj odpowiedniej formy czasownika w czasie przyszłym prostym lub złożonym.)

1. Jutro _____ (iść) na spacer do parku.
2. W przyszłym tygodniu _____ (mieć) ważne spotkanie.
3. Oni _____ (czytać) nową książkę wieczorem.
4. My _____ (gotować) kolację razem.
5. Czy ty _____ (odpowiedzieć) na moje pytanie?

Zadanie 2. Napisz zdania w czasie przyszłym.
(Użyj podanych informacji i przekształć je w zdania.)

1. ja / zadzwonić / do mamy / wieczorem
2. my / odwiedzić / babcię / w niedzielę
3. on / napisać / mail / do szefa
4. wy / obejrzeć / film / w kinie
5. oni / kupić / nowy samochód / w przyszłym miesiącu

Zadanie 3. Odpowiedz na pytania, używając czasu przyszłego.

1. Co będziesz robić jutro wieczorem?
2. Gdzie pojedziesz w wakacje?
3. Czy spotkasz się z kolegami w weekend?
4. Jakie plany masz na przyszły tydzień?
5. Co ugotujesz na obiad jutro?

Zadanie 4. Przekształć zdania na przeczące.

1. Będę uczyć się jutro. →
2. Ona pójdzie na zakupy. →
3. Oni będą oglądać telewizję. →
4. Zrobimy obiad razem. →
5. On napisze test w szkole. →

Zadanie 5. Wybierz poprawną formę czasownika.

1. Jutro (zrobię / robię) zakupy w supermarkecie.
2. Oni (będą czytać / czytają) książkę wieczorem.
3. My (pójdziemy / idziemy) do teatru w sobotę.
4. Czy ty (będziesz gotować / gotujesz) kolację?
5. Ona (napisze / pisze) kartkę do babci.

Zadanie 6.Proszę wybrać poprawną formę czasownika w czasie przyszłym.
PRZYKŁAD:
Ja (mężczyzna) będę miał / będę miała / będzie miał dużo pieniędzy.

1. One będzie czytały / będą czytały / będą czytali książkę.
2. My (mężczyźni) będziemy pisały / będziemy pisali / będziecie pisali listy.
3. Czy wy (kobiety) będziecie piły / będziecie pili / będziemy piły herbatę?
4. On będzie kupowała / będę kupował / będzie kupował buty.
5. Oni będą słuchały / będziemy słuchali / będą słuchali muzyki.
6. Ja (kobieta) będę gotowała / będę gotował / będzie gotowała obiad dla rodziny.
7. Czy ty (mężczyzna) będziesz czytał / będziecie czytali / będziesz czytała tę książkę?
8. My (kobiety) będziemy rozmawiały / będziemy rozmawiali / będzie rozmawiała przez telefon.
9. Wy (mężczyźni) będziecie grali / będziecie grały / będziecie grał w koszykówkę?
10. One będą tańczyć / będzie tańczyła / będą tańczyli całą noc.

Zadanie 7. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników w czasie przyszłym.
W przyszłym tygodniu (ja – fem.) ..... (mieć) bardzo dużo pracy. Najpierw (1) ..... (przygotować) prezentację na konferencję. Potem (2) ..... (spotykać się) z koleżankami z zespołu i razem (3) ..... (omawiać) plan działania. Mój szef (4) ..... (chcieć) zobaczyć wyniki do piątku. W czwartek (my – fem.) (5) ..... (rozmawiać) z klientami i (6) ..... (odpowiadać) na ich pytania. Po pracy (ja – fem.) (7) ..... (uczyć się) włoskiego. Moja koleżanka Anna (8) ..... (pomagać) mi z gramatyką. W weekend (my – fem.) (9) ..... (odpoczywać) i (10) ..... (czytać) książki na tarasie.

Zadanie 8. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników w czasie przyszłym.
Za dwa miesiące (my – masc.) ..... (lecieć) do Hiszpanii. (1) ..... (lądować) w Barcelonie i tam (2) ..... (zatrzymywać się) na kilka dni. Każdego dnia (3) ..... (zwiedzać) inne dzielnice i (4) ..... (robić) zdjęcia. Potem (my – masc.) (5) ..... (jechać) pociągiem do Madrytu, gdzie (6) ..... (spędzać) weekend. Mój brat (7) ..... (szukać) lokalnych restauracji, a ja (8) ..... (kupować) pamiątki dla rodziny. Wieczorami (9) ..... (oglądać) mecze piłkarskie i (10) ..... (rozmawiać) z miejscowymi.

Zadanie 9. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników w czasie przyszłym.
W przyszłym semestrze (ja – masc.) ..... (kontynuować) studia. (1) ..... (uczęszczać) na zajęcia z historii Europy i (2) ..... (czytać) dużo książek. Profesor Nowak (3) ..... (prowadzić) ciekawe wykłady, a my (4) ..... (pisać) eseje co tydzień. Moi koledzy (5) ..... (robić) projekt o II wojnie światowej, a ja (6) ..... (prezentować) temat o emigracji. Po zajęciach (7) ..... (spotykać się) z przyjaciółmi w kawiarni i (8) ..... (rozmawiać) o zajęciach. W weekendy (ja – masc.) (9) ..... (pracować) jako przewodnik po muzeum, a w niedzielę (10) ..... (odwiedzać) rodziców.

Zadanie 10. Proszę przeczytać tekst, a następnie – jak w przykładzie – zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem.

Coraz częściej mówi się o tym, że zima w Polsce nie przypomina już tej sprzed kilkudziesięciu lat. Kiedyś w grudniu i styczniu niemal codziennie padał śnieg, a temperatura utrzymywała się poniżej zera. Obecnie śnieżne dni są rzadkością, zwłaszcza w większych miastach. Zamiast białego puchu częściej pada deszcz, a temperatura w zimowych miesiącach sięga kilku stopni powyżej zera.

Meteorolodzy uważają, że to skutek zmian klimatu. Wysokie temperatury zimą nie są już wyjątkowe – stają się normą. W 2020 roku w Polsce padł rekord: 21 lutego w Makowie Podhalańskim zanotowano aż 22 stopnie Celsjusza. Z drugiej strony zdarzają się też ekstremalne mrozy i gwałtowne opady śniegu, ale trwają one bardzo krótko. Pogoda coraz częściej jest niestabilna i trudna do przewidzenia.

TAK/NIE
PRZYKŁAD Tekst dotyczy historii kalendarza. TAK/NIE
1. Dawniej zimy w Polsce były bardziej śnieżne niż teraz. TAK/NIE
2. Obecnie w miastach zimą często leży śnieg. TAK/NIE
3. W lutym 2020 roku zanotowano bardzo wysoką temperaturę. TAK/NIE
4. Pogoda zimą jest przewidywalna i spokojna. TAK/NIE
5. Zmiany klimatu mogą wpływać na temperaturę zimą.TAK/NIE
6. Zimowe mrozy trwają teraz dłużej niż dawniej.TAK/NIE

Krótka i długa forma wypowiedzi

a. Proszę napisać życzenia z okazji wyjątkowego wydarzenia (30 słów)
Sytuacja: Koleżanka z pracy właśnie urodziła dziecko. Proszę napisać życzenia z tej okazji. 30 słów.

b. Proszę napisać esej (wypracowanie szkolne) pt. „Dlaczego warto mieć zwierzę” – 170 słów

Opis obrazka

LEKCJA 9: MIESZKANIE I DOM

TEKST:
Natalia i jej dom
Natalia mieszka w małym domu poza miastem. Jej dom znajduje się w spokojnej okolicy, z dala od hałasu i ruchu ulicznego. Ma duży ogród, w którym hoduje kwiaty, warzywa i drzewa owocowe. Uwielbia spędzać czas na świeżym powietrzu, zwłaszcza latem. W jej domu są cztery pomieszczenia: kuchnia, salon, sypialnia i łazienka. Kuchnia jest przestronna i dobrze wyposażona, ponieważ Natalia lubi gotować. W salonie ma duże okno, przez które widać ogród. W sypialni znajduje się wygodne łóżko i duża szafa. Natalia bardzo lubi swój dom, ponieważ jest cichy, przytulny i daje jej poczucie bezpieczeństwa. W przyszłości chciałaby wyremontować garaż i zrobić tam dodatkowy pokój dla gości.

Pytania do tekstu:

Gdzie mieszka Natalia i jaka jest okolica?
Co znajduje się w jej ogrodzie?
Ile pomieszczeń ma jej dom i jakie?
Jak wygląda kuchnia i dlaczego jest ważna dla Natalii?
Co Natalia planuje zrobić w przyszłości?

Ćwiczenie 1:

Dopasuj pomieszczenia do ich funkcji:

1.W kuchni ... a) trzymamy samochód, rowery i narzędzia.
2.W salonie... b)bierzemy prysznic lub kąpiel i dbamy o higienę
3.W łazience .... c) śpimy i odpoczywamy po całym dniu.
4.W sypialni ... d) gotujemy posiłki i przygotowujemy jedzenie.
5.W garażu ...e) odpoczywamy, oglądamy telewizję i spotykamy się z rodziną

Ćwiczenie 2:
Uzupełnij zdania odpowiednimi słowami:

1. W moim domu jest piękny _____, gdzie hoduję kwiaty.
2. Każdego miesiąca muszę płacić _____ za wynajem mieszkania.
3. Mój sąsiad mieszka w _____ na dziesiątym piętrze.
4. Zanim wprowadziliśmy się do domu, musieliśmy zrobić _____ i pomalować ściany.
5. W _____ trzymamy rowery i stare meble.

SŁOWNICTWO

- mieszkanie – квартира
- dom – дом
- blok – многоквартирный дом
- kamienica – старый жилой дом
- ogród – сад
- balkon – балкон
- kuchnia – кухня
- salon – гостиная
- łazienka – ванная
- sypialnia – спальня
- przedpokój – прихожая
- garaż – гараж
- wynajmować – арендовать
- kupować – покупать
- czynsz – квартплата
- sąsiedzi – соседи
- piwnica – подвал
- strych – чердак
- remont – ремонт
- umeblowany – меблированный
- wynajem – аренда

Rodzaj	Końcówka	Przykład (l.poj.)	Przykład (l.mn.)
męski żywotny / nieżywotny	-e, -u, --cie (dla miękkotematowych)	o studencie, o filmie	o studentach, o filmach
żeński	-e, -i, -y	o koleżance, o rzece, o nocy	o koleżankach, o rzekach, o nocach
nijaki	-e, -u	o dziecku, o mieście	o dziećmi, o miastach

Zadanie 1. Proszę wybrać poprawną formę rzeczownika (miejscownik).
PRZYKŁAD:
Kot śpi na ***łóżku***/ łóżkiem/ łóżka.

1. Mój telefon leży na biurku /biurkiem/ biurka.
2. Spotykamy się w kawiarni/ kawiarnię /kawiarnia.
3. Rozmawiamy o filmie/ film/ filmem.
4. Klucze są w torebce /torebka/ torebkę.
5. Dzieci bawią się na placu zabaw/ plac zabaw/ placem zabaw.
6. Chłopiec siedzi przy stole/ stół/ stołem.
7. Czy byłeś kiedyś w Hiszpanii/ Hiszpanię/ Hiszpania?
8. Moja babcia mieszka w domu /dom / domem z ogrodem.
9. Piłka jest pod kanapą/ kanapa /kanapę.
10. Uczniowie są teraz na lekcji/ lekcję/ lekcja.

Zadanie 2.Proszę wybrać poprawną formę przymiotnika (miejscownik).
PRZYKŁAD:
Zosia mieszka w ***pięknym/*** pięknego /piękny domu.

1. Marek siedzi w ciemnym/ ciemnego /ciemny pokoju.
2. Dziecko bawi się na zielonym/ zielony /zielonego dywanie.
3. Rozmawiamy o trudnej/ trudna/ trudną sytuacji.
4. Obraz wisi na białej/ białą/ biała ścianie.
5. Spotkanie odbędzie się w dużej/ dużą/ duża sali.
6. Mieszkam w starym /starego/ stary domu.
7. Byłam wczoraj w interesującym/ interesującego/ interesujący muzeum.
8. Mój brat studiuje na dobrej/ dobra/ dobrą uczelni.
9. Widzieliśmy występ w znanym /znanego/ znany teatrze.
10. Usiadłem na twardym /twardy /twardego krześle.

Zadanie 3. Proszę wybrać odpowiedni przyimek.
PRZYKŁAD:
Oglądam film ***w*** / do kinie.

1. M Piję kawę na /do Rynku.
2. Studiujemy na/ do uniwersytecie.
3. Dzieci uczą się na/ w szkole.
4. Franek mieszka na/ w mieście.
5. Bożena mieszka na/ do wsi.
6. Dziewczyny stoją na/ w przystanku.
7. Oni spacerują w /na lesie.
8. Chłopcy bawią się w/ do parku.
9. Mateusz śpi w /do pokoju.
10. Książka leży na/ w podłodze.

Zadanie 4. Proszę wybrać odpowiedni przyimek.

PRZYKŁAD:

Sofa stoi na / ***przy*** ścianie.

1. Ala siedzi przy / w stole.
2. Spotkaliśmy się w / na kawie.
3. Obraz wisi na / w ścianie.
4. Biurko stoi przy / na oknie.
5. Przy / Na domu jest ogród.
6. Przy / Na kinie jest parking.
7. Przy / Na stole stoją kwiaty.
8. Teatr jest przy / w placu.
9. Studenci rozmawiali w / na ulicy.
10. Marysia pływała w / przy basenie.

Zadanie 5.Proszę użyć poprawnej formy rzeczownika i odpowiedzieć na pytania.

PRZYKŁAD:

O czym mówisz? Mówię o Krakowie.

1. O czym mówicie?
 ..... (Poznań)
2. O kim oni mówią?
 ..... (Anna)
3. O kim one mówią?
 ..... (dziecko)
4. O czym ona mówi?
 ..... (problem zdrowotny)
5. O czym on mówi?
 ..... (spektakl)
6. O czym mówisz?
 ..... (matematyka)
7. O czym mówi Ewa?
 ..... (wycieczka)
8. O kim mówi Dominik?
 ..... (student)
9. O kim mówi Iwona?
 ..... (ciocia)
10. O czym mówi lekarz?
 ..... (choroba)

Zadanie 6. Rzeczowników i przymiotników w nawiasie proszę użyć w formie miejscownika.

PRZYKŁAD:

Codziennie jem obiad w domu (dom).

Wojtek mieszka w (1) ..... (duży blok) w centrum miasta. Codziennie rano ćwiczy w (2) ..... (nowa siłownia), a po południu uczy się w (3) ..... (biblioteka). Często też spotyka się z kolegami w (4) ..... (mała kawiarnia) i rozmawia z nimi o (5) ..... (bieżące wydarzenia). W weekend był z bratem w (6) ..... (interesujące muzeum) i słuchał wykładu o (7) ..... (historia sztuki). Potem pojechali na koncert, który odbywał się w (8) ..... (hala sportowa). Po koncercie poszli jeszcze na kolację do (9) ..... (włoska restauracja) przy (10) ..... (główna ulica) i późnym wieczorem wrócili do domu. Następnego dnia Wojtek odpoczywał w (11) ..... (ogród) i czytał książkę o (12) ..... (podróże egzotyczne).

Zadanie 7. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami rzeczowników w miejscowniku.

PRZYKŁAD:

Na sofie śpi kot.

Książka leży (1) ..... (biurko).

Obrazy wiszą (2) ..... (ściana).

Książki stoją (3) ..... (regał).

Telefon jest (4) ..... małym ..... (stolik nocny).

Dywan leży (5)..... (podłoga).

Owoce są (6) ..... (miska), a talerz z owocami (7) ..... (stół).

Gazeta leży także (8) ..... (kanapa).

Krzesła stoją (9) ..... (jadalnia).

Zadanie 8. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami rzeczowników i przymiotników w liczbie mnogiej.
PRZYKŁAD:
W wysokich domach mieszka wielu ludzi (wysoki dom).
Tomek i Kuba uwielbiają spędzać wakacje w (1) ..... (dzika dolina).
Wędrują po (2) ..... (zielone góry) i śpią w (3) ..... (drewniane schronisko).
W czasie podróży odpoczywają na (4) ..... (szeroka łąka) i kąpią się w (5) ..... (zimne jezioro).
Podziwiają ptaki w (6) ..... (wysokie drzewa) i robią zdjęcia (7) ..... (kolorowy kwiat).
Czasem odwiedzają też znajomych w (8) ..... i ..... (mała wioska, odległe miasteczko).
Po powrocie rozmawiają o (9) ..... (niezapomniane wakacje) i (10) ..... (ciekawe przygoda) oraz pokazują zdjęcia z (11) ..... (piękne krajobraz).
Jeśli chcesz, mogę też przygotować do tego klucz odpowiedzi albo wersję PDF z miej

Ćwiczenie 1: W weekend w górach
Tekst:
W zeszły weekend Marta i Tomek pojechali w góry. Spali w schronisku, a w ciągu dnia chodzili po szlakach. Pogoda była idealna – świeciło słońce i nie było wiatru. W sobotę zdobyli szczyt Śnieżki, a w niedzielę zrobili długi spacer po dolinie. Po powrocie do domu byli bardzo zmęczeni, ale szczęśliwi.
Pytania:
Gdzie Marta i Tomek spędzili weekend?
Jakie warunki pogodowe mieli podczas wycieczki?
Co zrobili w sobotę, a co w niedzielę?
Jak czuli się po powrocie?

Ćwiczenie 2: Nowa praca
Tekst:
Adam dostał nową pracę w firmie informatycznej. Pracuje jako programista i tworzy aplikacje mobilne. Jego biuro znajduje się blisko centrum miasta, więc codziennie dojeżdża tramwajem. W pracy ma miłych kolegów i elastyczne godziny. Cieszy się, że może rozwijać swoje umiejętności i pracować nad ciekawymi projektami.
Pytania:
Kim jest Adam z zawodu?
Jakim środkiem transportu jeździ do pracy?
Dlaczego Adam lubi swoją nową pracę?
Gdzie znajduje się jego biuro?

Ćwiczenie 3: Zakupy online
Tekst:
Kasia od kilku miesięcy robi zakupy głównie przez internet. Uważa, że to wygodne i szybkie. Najczęściej kupuje ubrania, książki i kosmetyki. Raz tylko miała problem – zamówiła buty w złym rozmiarze, ale szybko udało się je wymienić. Teraz zawsze dokładnie sprawdza tabelę rozmiarów przed zakupem.
Pytania:
Co Kasia najczęściej kupuje online?
Dlaczego lubi robić zakupy przez internet?
Jaki problem miała i jak go rozwiązała?
Co robi teraz, żeby uniknąć podobnych sytuacji?

Ćwiczenie 4. Przeczytaj tekst i zdecyduj, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).
Tekst:
Joanna od dwóch lat mieszka w Krakowie. Przeprowadziła się tam z Gdańska, ponieważ dostała ofertę pracy w muzeum. Lubi swoje nowe miasto – często spaceruje po Starym Mieście i spotyka się z przyjaciółmi w kawiarniach. W weekendy jeździ na wycieczki rowerowe albo odwiedza rodziców, którzy nadal mieszkają w Gdańsku. Joanna interesuje się sztuką i planuje rozpocząć studia podyplomowe z historii sztuki.

- Joanna mieszka w Krakowie od dwóch lat. P / F
- Przeprowadziła się do Krakowa, żeby studiować historię sztuki. P / F
- W czasie wolnym Joanna lubi spacerować i spotykać się z przyjaciółmi. P / F
- Jej rodzice mieszkają teraz w Krakowie. P / F
- Joanna planuje studiować historię sztuki w przyszłości. P / F

Krótka i długa forma wypowiedzi

a. Proszę napisać zaproszenie na urodziny. (35 słów)
b. Napisz o swoim najlepszym wspomnieniu z dzieciństwa. (120 słów)

Opisz obrazek

LEKCJA 10: ZWIERZĘTA I ROŚLINY

TEKST: Moje ulubione zwierzę
Moim ulubionym zwierzęciem jest pies. Psy są wiernymi przyjaciółmi człowieka i często pomagają ludziom w różnych sytuacjach. Można je spotkać w domach jako zwierzęta domowe, ale także w policji, gdzie pomagają w poszukiwaniu osób i wykrywaniu niebezpiecznych substancji. Psy pracują również jako przewodnicy dla osób niewidomych. Uwielbiają spacery, zabawę i towarzystwo swoich właścicieli. Są inteligentne i łatwo się uczą. Mój pies wabi się Max i jest bardzo energiczny. Ma długą sierść i lubi biegać po ogrodzie. Każdego dnia wychodzę z nim na spacer do parku, gdzie spotykamy innych właścicieli psów. Max jest bardzo towarzyski i uwielbia bawić się z innymi zwierzętami.

Pytania do tekstu:
Jakie jest ulubione zwierzę autora?
W jakich sytuacjach psy pomagają ludziom?
Co psy lubią robić?
Jak nazywa się pies autora i jakie ma cechy?
Gdzie autor wychodzi na spacer z psem?

Ćwiczenie 1:
Napisz kilka zdań o swoim ulubionym zwierzęciu. Odpowiedz na pytania:
Jakie to zwierzę?
Dlaczego je lubisz?
Gdzie mieszka to zwierzę?
Co lubi jeść?
Jak spędza czas?

Ćwiczenie 2:

Dopasuj zwierzęta do ich cech:

1.Kot ...	a) powolny, ma twardą skorupę, żyje długo
2.Pies ...	b) kolorowa, potrafi naśladować dźwięki, mieszka w klatce
3.Koń ...	c) niezależny, lubi spać, potrafi się wspinać
4.Papuga ...	d) wierny, energiczny, lubi spacery
5.Żółw ...	e) silny, szybki, pracuje na farmie

SŁOWNICTWO

- pies – собака
- kot – кот
- koń – лошадь
- królik – кролик
- papuga – попугай
- żółw – черепаха
- ryba – рыба
- las – лес
- drzewo – дерево
- kwiat – цветок
- roślina – растение
- liść – лист
- trawa – трава
- ogród – сад
- ssak – млекопитающее
- ptak – птица
- gad – рептилия
- owad – насекомое
- roślinożerca – травоядное животное
- drapieżnik – хищник
- zwierzę domowe – домашнее животное
- zwierzę dzikie – дикое животное
- park narodowy – национальный парк

Rodzaj / liczba	Końcówka	Przykład w M.	Przykład w C.
męski (żywotny)	-owi	brat	bratu
męski (nieżywotny)	-owi	komputer	komputerowi
żeński	-e / -i	siostra	siostrze
nijaki	-u	dziecko	dziecku
liczba mnoga (wszyscy)	-om	rodzice	rodzicom

CELOWNIK – KOMU? CZEMU?
Celownik odpowiada na pytania: komu? czemu?
Używamy go m.in. z czasownikami: pomagać, dawać, mówić, dziękować, ufać, odpowiadać, przeszkadzać.

Mianownik	Celownik
ja	mi / mnie
ty	ci / tobie
on	mu / jemu
ona	jej / niej
ono	mu / niemu
my	nam
wy	wam
oni/one	im / nim

Uwaga:
Formy mi, ci, mu są nieakcentowane – używamy ich wewnątrz zdania.
Formy mnie, tobie, jemu, niemu są akcentowane – używamy ich na początku lub na końcu zdania, dla podkreślenia.

Ćwiczenie 1. Komu? Czemu? – Uzupełnij zdania odpowiednią formą rzeczownika w celowniku.
Wybierz właściwą formę z nawiasu i odmień ją w celowniku.

1. Pomagam _____ codziennie. (moja mama)
2. Zadzwonię _____ jutro wieczorem. (nowy kolega)
3. Dziękuję _____ za pomoc. (pan doktor)
4. Ona daje prezent _____. (jej siostra)
5. Czy znasz odpowiedź _____? (ten student)
6. Chciałbym pogratulować _____. (wy)
7. Powiedz _____ prawdę. (moi rodzice)
8. On ufa tylko _____. (dobry przyjaciel)

Ćwiczenie 2. Komu pomagasz? – Odpowiedz na pytania pełnymi zdaniami, używając rzeczownika w celowniku.
Przykład: Komu pomagasz? → Pomagam mojemu bratu.

1. Komu dajesz książkę?
2. Komu wysyłasz e-mail?
3. Komu opowiadasz historię?
4. Komu gratulujesz?
5. Komu mówisz „dzień dobry”?
6. Komu życzysz powodzenia?

Ćwiczenie 3. Połącz zdania – Zmień formę rzeczownika na celownik.
Połącz zdania w jedno, stosując odpowiednią formę w celowniku.
Przykład: Marta pisze list. Jej mama. → Marta pisze list swojej mamie.

1. Adam daje prezent. Jego dziewczyna.
2. Mówimy „cześć”. Nowi sąsiedzi.
3. Ona śpiewa piosenkę. Mały chłopiec.
4. Kupuję kwiaty. Moja babcia.
5. Ty opowiadasz dowcip. Twoi koledzy

Ćwiczenie 4. Wybierz poprawną formę – Zakreśl właściwą odpowiedź.

1. Zawsze dziękuję (moja mama / mojej mamie / mojej mamą) za obiad.
2. On ufa tylko (dobrym przyjaciołom / dobrzy przyjaciele / dobrych przyjaciół).
3. Pomagam (starsza pani / starszą panią / starszej pani) przejść przez ulicę.
4. Kupiliśmy prezent (nasze dziecko / naszemu dziecku / nasze dziecko).
5. Powiedzieliśmy prawdę (dyrektor / dyrektorowi / dyrektora).

Ćwiczenie 5. Komu? Czemu? – Wstaw rzeczownik w odpowiedniej formie (celownik).

Uzupełnij zdania, odmieniaj podany rzeczownik w nawiasie.

1. Lubię pomagać _____. (dzieci)
2. Mama daje obiad _____. (pies)
3. Prezentujemy projekt _____. (nauczyciel)
4. Opowiadam wszystko _____. (moja przyjaciółka)
5. Kupiłem bilet _____. (mój brat)
6. Nie przeszkadzaj _____! (tata)
7. To się przyda _____. (wszyscy studenci)
8. Pokazuję zdjęcia _____. (goście)

Ćwiczenie 6. Dopasuj zdania – Połącz osoby z odpowiednimi działaniami.

Połącz zdania, używając rzeczownika w celowniku.

Przykład: Ja – daję prezent / mama → Daję prezent mamie.

1. Ty – pomagasz / sąsiadka
2. My – piszemy list / dziadek
3. Ona – dziękuje / lekarz
4. Wy – tłumaczycie gramatykę / uczniowie
5. On – opowiada dowcip / koleżanka

Ćwiczenie 7. Odpowiedz na pytania – użyj celownika.
Odpowiedz pełnym zdaniem, np.:
Pytanie: Komu dziękujesz?
Odpowiedź: Dziękuję mojemu nauczycielowi.

1. Komu dajesz prezent?
2. Komu pokazujesz zdjęcia z wakacji?
3. Komu opowiadasz historię?
4. Komu kupujesz bilet?
5. Komu pomagasz w pracy?
6. Komu mówisz „do widzenia”?

Ćwiczenie 8. Uzupełnij dialog – wybierz właściwą formę.
Wstaw rzeczowniki w odpowiedniej formie celownika.
– Cześć, Aniu! Co robisz?
– Piszę wiadomość _____. (moja koleżanka)
– A co z prezentem dla Piotra?
– Już kupiłam prezent _____. (Piotr)
– A kwiaty?
– Dam kwiaty _____. (nasza nauczycielka)

Ćwiczenie 9. Wybierz poprawną odpowiedź – forma celownika.
Zaznacz poprawną formę rzeczownika.

1. To się nie podoba (mój brat / mojemu bratu / mojego brata).
2. Powiedz to (jej koleżanka / jej koleżance / jej koleżankę).
3. Pokazaliśmy prezent (dziecko / dziecku / dzieciem).
4. Ona ufa (każdemu człowiekowi / każdy człowiek / każdemu człowieku).
5. Pomagamy (starsza pani / starszej pani / starszą panią).

Zadanie 1: W kawiarni
Tekst:
Anna spotkała się z koleżanką w kawiarni. Zamówiła czarną kawę i kawałek sernika. Koleżanka wzięła herbatę z cytryną i ciasto czekoladowe. Rozmawiały o pracy, wakacjach i planach na weekend. Spędziły razem prawie dwie godziny.
Pytania:
Co zamówiła Anna?
O czym rozmawiały kobiety?
Ile czasu spędziły razem?

Zadanie 2: W sklepie spożywczym
Tekst:
W poniedziałek rano Piotr poszedł do sklepu. Kupił chleb, masło, mleko, jajka i ser. Zapomniał jednak o kawie i musiał wrócić po południu. Sprzedawczyni znała go dobrze i zawsze była miła.
Pytania:
Co kupił Piotr?
Czego zapomniał?
Jaka była sprzedawczyni?

Zadanie 3: Weekend na wsi
Tekst:
Ewa i Tomek spędzili weekend u dziadków na wsi. Pomagali w ogrodzie, zbierali jabłka i maliny. Wieczorem siedzieli przy ognisku i piekli kiełbaski. To był bardzo relaksujący czas.
Pytania:
Gdzie Ewa i Tomek spędzili weekend?
Co robili w ogrodzie?
Jak spędzili wieczór?

Zadanie 4: Na dworcu
Tekst:
Maria pojechała na dworzec, żeby odebrać swoją siostrę. Pociąg przyjechał z 20-minutowym opóźnieniem. W tym czasie Maria kupiła kawę w automacie i przeczytała kilka stron książki. Gdy siostra przyjechała, obie poszły na spacer po mieście.
Pytania:
Dlaczego Maria była na dworcu?
Co robiła, czekając na siostrę?
Co zrobiły kobiety po spotkaniu?

Zadanie 5: Nowy sąsiad
Tekst:
Do bloku Kasi wprowadził się nowy sąsiad – pan Marek. Jest emerytowanym nauczycielem historii. Lubi grać w szachy i często chodzi do parku z psem. Kasia zaprosiła go na kawę, żeby się lepiej poznać.
Pytania:
Kim jest nowy sąsiad Kasi?
Co lubi robić pan Marek?
Dlaczego Kasia zaprosiła sąsiada na kawę?

Zadanie 6: W kinie
Tekst:
Kasia i Marek poszli do kina na film o tematyce sensacyjnej. Film zaczynał się o godzinie 19:00, a po seansie od razu poszli na kolację do pobliskiej restauracji. W kinie było dużo ludzi, ale atmosfera była miła. Kasia oglądała film z zainteresowaniem, a Marek zasnął w połowie.
Pytania:
1. Kasia i Marek poszli do kina na film sensacyjny. (P/F)
2. Film zaczynał się o 20:00. (P/F)
3. Po filmie Kasia i Marek poszli do restauracji. (P/F)
4. Marek oglądał film z zainteresowaniem. (P/F)

Zadanie 7: Zakupy w supermarkecie
Tekst:
Paweł poszedł do supermarketu, aby kupić warzywa na obiad. Kupił pomidory, marchewki, ziemniaki i cebulę. W sklepie było dużo ludzi, ale Paweł szybko znalazł wszystkie produkty. Na kasie zapłacił kartą i wrócił do domu.
Pytania:

1. Paweł kupił warzywa na obiad. (P/F)
2. W sklepie było pusto. (P/F)
3. Paweł zapłacił gotówką. (P/F)
4. Paweł znalazł wszystkie produkty łatwo. (P/F)

Zadanie 8: Wizyta u lekarza
Tekst:
Maria poszła do lekarza z powodu bólu głowy. Lekarz zbadał ją, zapisał leki przeciwbólowe i poradził, żeby odpoczywała przez kilka dni. Maria czuła się lepiej po kilku godzinach, ale musiała zostać w łóżku przez cały dzień.

1. Pytania:
2. Maria poszła do lekarza, bo miała ból głowy. (P/F)
3. Lekarz zalecił Marii dużo aktywności fizycznej. (P/F)
4. Po kilku godzinach Maria poczuła się lepiej. (P/F)
5. Maria musiała zostać w łóżku przez cały dzień. (P/F)

Zadanie 9: W pracy
Tekst:
Janek pracuje w biurze jako grafik komputerowy. Codziennie rano zaczyna pracę o 9:00 i kończy o 17:00. Ma dużo zadań do wykonania, ale lubi swoją pracę. Często spotyka się z kolegami z pracy na przerwie na kawę.
Pytania:

1. Janek pracuje jako grafik komputerowy. (P/F)
2. Janek pracuje w biurze od 8:00. (P/F)
3. Janek ma dużo zadań, ale lubi swoją pracę. (P/F)
4. Janek nigdy nie spotyka się z kolegami z pracy na przerwie. (P/F)

Zadanie 10: Wakacje nad morzem

Tekst:

Agnieszka spędziła wakacje nad morzem. Codziennie chodziła na plażę i pływała w morzu. Wieczorem spacerowała po promenadzie i oglądała zachód słońca. Bardzo jej się podobały te wakacje i planuje wrócić tam za rok.

Pytania:

1. Agnieszka spędziła wakacje nad morzem. (P/F)
2. Agnieszka pływała tylko w basenie. (P/F)
3. Wieczorem Agnieszka spacerowała po promenadzie. (P/F)
4. Agnieszka nie chce wrócić na te same wakacje w przyszłym roku. (P/F)

Krótka i długa forma wypowiedzi

a) Napisz krótki list z przeprosinami. (30 słów)

b)Napisz opowiadanie o swoim ulubionym zwierzęciu. (120 słów)

Opisz obrazek

LEKCJA 11: CZAS PRZESZŁY, PRZYSZŁY I TERAŹNIEJSZY

Jak rozpoznać czas?

Czasowniki w języku polskim występują w trzech czasach:

1. **Czas teraźniejszy** – oznacza, że czynność dzieje się teraz.

np. ***Piszę list, jem obiad.***

2. **Czas przeszły** – oznacza, że czynność już się zakończyła.

np. ***Napisałem list, zjadłem obiad.***

3. **Czas przyszły** – oznacza, że czynność wydarzy się w przyszłości.

np. ***Napiszę list, zjem obiad.***

Znaki szczególne dla czasów:

1. **Czas teraźniejszy**: końcówki ***-ę, -esz, -e, -emy, -ecie, -ą***

np. *robię, robisz, robią*

2. **Czas przeszły**: końcówki ***-łem, -łeś, -ł, -liśmy, -liście, -li***

np. *robiłem, robił, robiliśmy*

3. **Czas przyszły:**

Forma złożona: ***będę +*** bezokolicznik (np. *będę robić*)

Forma prosta: końcówki ***-ę, -esz, -e, -emy, -ecie, -ą*** (*dla czasowników dokonanych*)

Ćwiczenie 1:
Podkreśl czasowniki i określ ich czas (teraźniejszy, przeszły, przyszły):
Wczoraj poszliśmy do kina.
Jutro kupię nową książkę.
Codziennie rano piję kawę.
Będziemy pracować nad projektem.
W zeszłym tygodniu odwiedziłem babcię.

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w podanym czasie: W zeszłym roku (pracować) _____ w dużej firmie. Jutro (spotkać się) _____ z moimi przyjaciółmi. Codziennie rano (biegać) _____ w parku. W przyszłym tygodniu (pojechać) _____ na wakacje. Wczoraj wieczorem (czytać) _____ ciekawą książkę.

Ćwiczenie 3:
Przekształć zdania na inny czas:
On codziennie je śniadanie. (czas przeszły)
→ ……
Wczoraj byliśmy na spacerze. (czas przyszły)
→ ……
Jutro pójdę do kina. (czas teraźniejszy)
→ ……
Dzisiaj czytam książkę. (czas przeszły)
→ ……
W zeszłym tygodniu miałam egzamin. (czas przyszły)
→ ……

Ćwiczenie 4. Proszę – zgodnie z przykładami – podkreślić poprawne formy wyrazów podanych w nawiasach (stopniowanie przymiotników i przysłówków).

Kiedy byłam (***<u>małą</u>***, mniejszą, najmniejszą) dziewczynką, (najbardziej, ***<u>bardziej</u>***, bardzo) niż zup nie lubiłam jeść niektórych dań z warzyw.
Uważałam wtedy, że (gorszym, najgorzej, najgorszym)1 warzywem na świecie jest marchewka, zwłaszcza gotowana. Każde inne warzywo wydawało mi się (smaczniejsze, najsmaczniejszym, smaczniej)2 od niej. Moje gusty kulinarne ogromnie się zmieniły, gdy dorosłam i (uważne, uważnie, najuważniej)3 obejrzałam programy kulinarne Roberta Makłowicza. Ten kucharz i podróżnik pokazał mi, że każdy produkt można podać tak, by podkreślić jego (wyjątkowo, wyjątkowy, bardziej wyjątkowo) 4 smak. Dzięki tym programom wiele dowiedziałam się o warzywach i teraz gotuję je dużo (chętniej, chętnie, najchętniej)5 . Można powiedzieć, że stałam się mistrzynią w przygotowywaniu potraw z warzyw.

Ćwiczenie 5. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (czas teraźniejszy i przeszły).

Mam na imię Magda i od dawna marzyłam (marzyć) o podróżowaniu, ale dopiero dziś mogę (móc) spełnić to marzenie. Nareszcie moja córka i ja ..... 1 (jechać)1 na wymarzoną wyprawę rowerową przez Europę. ..... 2 (my – Zorganizować)2 ją zupełnie same! Dawniej, bez internetu, ... 3 (być)3 to bardzo trudne zadanie. Wiele lat temu ..... 4 (ja – widzieć)4 , ile czasu moi rodzice ..... 5 (planować) 5 takie wyjazdy. Teraz ja i córka ..... 6 (siadać) 6 przed komputerem i po prostu ..... 7 (znajdować)7 propozycje wycieczek, które w poprzednich latach ..... 8 (opublikować)8 na blogach inni podróżnicy. Następnie ..... 9 (ja – musieć) 9 wpisać te dane w telefonie w aplikacji, która ..... 10 (obliczać)10 długość trasy i czas przejazdu. Dobrze, że teraz to jest takie łatwe.

Cwiczenie 6. Przeczytaj uważnie tekst i wybierz poprawną odpowiedź.

W centrum miasta otwarto nową bibliotekę multimedialną. Mieszkańcy mogą nie tylko wypożyczać książki i filmy, ale także korzystać z sali komputerowej i przestrzeni coworkingowej. Biblioteka czynna jest codziennie od 9:00 do 20:00, również w weekendy.

Z tego tekstu wynika, że

a) z biblioteki można korzystać tylko w dni robocze.

b) można tam wypożyczyć nie tylko książki.

c) biblioteka jest otwarta tylko do południa.

4.

W nowej aplikacji „Zdrowe Zakupy” można szybko sprawdzić skład produktów spożywczych. Wystarczy zeskanować kod kreskowy na opakowaniu, a aplikacja poinformuje nas, czy produkt zawiera dużo cukru, soli lub niezdrowych tłuszczów.

Z tego tekstu wynika, że aplikacja

a) pomaga wybierać zdrowsze produkty.

b) pokazuje ceny produktów w sklepach.

c) działa tylko w aptekach.

5.

Nowy program miejskiego roweru w Warszawie cieszy się ogromnym zainteresowaniem. W ciągu pierwszych trzech dni użytkownicy wypożyczyli rowery ponad 20 tysięcy razy. W tym roku do systemu dodano 100 nowych stacji i 1000 rowerów.

Z tego tekstu wynika, że

a) mieszkańcy nie chcą korzystać z rowerów miejskich.

b) system wypożyczania rowerów jeszcze nie działa.

c) program cieszy się dużą popularnością.

6.

Od poniedziałku zmieniają się zasady parkowania w centrum miasta. Osoby, które mieszkają w strefie płatnego parkowania, mogą wykupić specjalny abonament miesięczny. Pozostali kierowcy muszą zapłacić za każdą godzinę postoju zgodnie z nowym cennikiem.

Z tego tekstu wynika, że

a) mieszkańcy nie mogą parkować w centrum.

b) osoby mieszkające w centrum mogą mieć abonament.

c) parkowanie będzie bezpłatne w dni robocze.

7.
Od czerwca do września na rynku w Krakowie organizowane są koncerty plenerowe. W każdą sobotę i niedzielę wieczorem występują zespoły muzyczne z różnych krajów. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny.
Z tego tekstu wynika, że
a) koncerty odbywają się tylko w zamkniętych salach.
b) wstęp na koncerty kosztuje 10 zł.
c) koncerty odbywają się w weekendy.
8.
Nowe centrum sportowe oferuje zajęcia jogi, pilatesu i fitnessu dla osób w każdym wieku. Pierwsze zajęcia są darmowe, a potem można wykupić karnet miesięczny. Zajęcia odbywają się od rana do późnego wieczora.
Z tego tekstu wynika, że
a) można przyjść na pierwsze zajęcia bez opłat.
b) centrum jest otwarte tylko dla dzieci.
c) wszystkie zajęcia odbywają się rano.

Ćwiczenie 7. Przeczytaj zdania i wybierz pasujący opis.
PRZYKŁAD – Proszę podać nazwę ciastka i numer stolika.
Ta wypowiedź jest typowa:
a) w cukierni.
b) w drogerii.
c) w kawiarni.
1.
– Szukam czegoś na ból głowy i gardła.
Ta wypowiedź jest typowa:
a) w bibliotece.
b) w aptece.
c) w sklepie odzieżowym.
2.
– Już trzeci dzień pada i wieje. Mam dość tej pogody!
Ta wypowiedź oznacza:
a) zadowolenie.
b) zdenerwowanie.
c) obojętność.

3.
– W tym roku planujemy urlop w górach, ale jeszcze nie zarezerwowaliśmy noclegu.
Ta wypowiedź to fragment rozmowy:
a) o wakacjach.
b) o pracy.
c) o studiach.
4.
– Przepraszam, możesz powtórzyć? Nie dosłyszałam.
Ta wypowiedź oznacza, że ona:
a) kończy rozmowę.
b) rozumie wszystko.
c) prosi o powtórzenie.
5.
– Doktor przyjmuje od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych.
Ta wypowiedź oznacza, że lekarz przyjmuje:
a) tylko rano.
b) po południu.
c) raz w tygodniu.
6.
– Od rana mam temperaturę i boli mnie całe ciało.
Ta wypowiedź oznacza, że osoba:
a) czuje się dobrze.
b) ma gorączkę.
c) jest zadowolona.
7.
– Od jutra zaczynam zdrowo jeść, koniec z pizzą i słodyczami!
Ta wypowiedź oznacza, że osoba:
a) planuje zmianę diety.
b) nie ma planów.
c) będzie gotować pizzę.
8.
– Cena wycieczki zawiera bilety wstępu do muzeów.
Ta wypowiedź oznacza, że:
a) bilety wstępu są wliczone w cenę.
b) za muzea trzeba zapłacić dodatkowo.
c) muzea są darmowe.

9.
– Niestety, nasi siatkarze przegrali drugi mecz i nie zagrają w finale.
Ta wypowiedź oznacza, że siatkarze:
a) zdobyli złoty medal.
b) przegrali mecz.
c) wygrali cały turniej.
10.
– Zaczynamy od rozgrzewki: dziesięć przysiadów i pięć minut biegu.
Ta wypowiedź jest typowa:
a) w gabinecie lekarskim.
b) w sklepie.
c) na sali gimnastycznej.
11.
– Ale tu duszno. Otworzę okno, żeby wpuścić trochę powietrza.
Ta wypowiedź oznacza, że w pomieszczeniu:
a) działa klimatyzacja.
b) jest zimno.
c) brakuje świeżego powietrza.
12.
– Poproszę o opłatę za przejazd i bilet do kontroli.
Ta wypowiedź jest typowa dla:
a) kelnera.
b) sprzedawcy.
c) konduktora.
13.
– Bardzo dobrze ci w tym kolorze. Świetnie wyglądasz!
Ta wypowiedź to:
a) żart.
b) narzekanie.
c) komplement.
14.
– Proszę usiąść spokojnie, zaraz zrobię zastrzyk.
Ta wypowiedź jest typowa dla:
a) nauczyciela.
b) farmaceuty.
c) pielęgniarki.

Ćwiczenie 8. Przeczytaj dialogi i zaznacz poprawne odpowiedzi.

– Te spodnie są świetne, ale chyba potrzebuję rozmiaru większego.

Z tego dialogu dowiadujemy się, że:

a) klientce podobają się granatowe spodnie.

b) klientka potrzebuje większego rozmiaru spodni.

c) klientka nie chce granatowych spodni.

1.

– Już trzeci raz w tym miesiącu się spóźniasz.

– Wiem, przepraszam. Autobus znowu się spóźnił.

Z tego dialogu dowiadujemy się, że mężczyzna:

a) spóźnił się pierwszy raz.

b) szedł pieszo do pracy.

c) czasami się spóźnia.

2.

– Bardzo mi się podoba ten obraz, ale niestety nie jest na sprzedaż.

– Szkoda, pasowałby idealnie do salonu.

Z tego dialogu dowiadujemy się, że:

a) obraz jest bardzo drogi.

b) mężczyzna chciałby kupić obraz.

c) nie można kupić tego obrazu.

3.

– Wiesz może, o której kończy się film?

– Nie jestem pewien, chyba około 20:30.

Z tego dialogu dowiadujemy się, że on:

a) wie, o której będzie koniec filmu.

b) nie jest pewny, o której kończy się film.

c) nie pamięta tytułu filmu.

4.

– Jedźmy autobusem. Jest najtańszy i dojeżdża pod samo ZOO.

– Może taksówką będzie szybciej?

– Może, ale drożej.

Z tego dialogu dowiadujemy się, że:

a) kobieta nie chce jechać taksówką do ZOO.

b) autobus jedzie najszybciej.

c) mężczyzna poleca autobus jako tańszą opcję.

5.
– Zobacz, firma szuka nowych pracowników.
– Nie wiem, czy sobie poradzę.
– Dasz radę, przecież masz doświadczenie.
Z tego dialogu dowiadujemy się, że:
a) on zachęca ją do pracy.
b) ona jest zadowolona z oferty pracy.
c) ona się już zgodziła.
6.
– Co myślisz o przeprowadzce na wieś?
– Jeszcze się zastanawiam.
Z tego dialogu dowiadujemy się, że ona:
a) jeszcze nie zdecydowała.
b) uważa, że to dobry pomysł.
c) nie chce się przeprowadzać.

Zadanie 1. Czas przeszły (20 zdań) – Użyj czasu przeszłego

1. Wczoraj Marta ___ (czytać) ciekawą książkę.
2. W zeszłym tygodniu oni ___ (jechać) do Krakowa.
3. Wczoraj wieczorem my ___ (oglądać) film dokumentalny.
4. W niedzielę nie ___ (iść) do pracy.
5. Ania ___ (kupić) nową sukienkę na wyprzedaży.
6. Czy ty ___ (spotkać) się wczoraj z Adamem?
7. Kiedyś ___ (pracować) w banku.
8. W dzieciństwie często ___ (bawić się) w ogrodzie.
9. Wczoraj wieczorem on ___ (gotować) kolację.
10. My ___ (być) na koncercie w sobotę.
11. Wczoraj nie ___ (mieć) czasu na spacer.
12. Czy wy ___ (widzieć) nowy spektakl w teatrze?
13. Dwa dni temu ona ___ (stracić) portfel.
14. W zeszłe lato ___ (spędzić) wakacje nad morzem.
15. Oni ___ (mieszkać) kiedyś w Berlinie.
16. Czy ___ (wiedzieć) o spotkaniu wczoraj?
17. W zeszłym miesiącu ___ (dostać) nową pracę.
18. Rano ___ (pić) tylko kawę i nic więcej.
19. O której ___ (wrócić) do domu?
20. Nie ___ (rozumieć) tego zadania.

Zadanie 2. Czas teraźniejszy (20 zdań) – Użyj czasu teraźniejszego

1. Codziennie ___ (wstawać) o szóstej rano.
2. Oni zawsze ___ (robić) zakupy w sobotę.
3. W pracy ___ (rozmawiać) po angielsku i po niemiecku.
4. Zazwyczaj ___ (czytać) książki wieczorem.
5. On teraz ___ (gotować) obiad.
6. Co ___ (robisz) w tym momencie?
7. Ja nie ___ (jeść) mięsa.
8. Dzieci ___ (bawić się) w ogrodzie.
9. Każdego dnia ___ (uczyć się) nowych słówek.
10. W poniedziałki zawsze ___ (ćwiczyć) jogę.
11. Czy ___ (mówisz) po hiszpańsku?
12. Ona ___ (pracować) jako lekarka.
13. My często ___ (jeździć) rowerem po parku.
14. Michał ___ (uczyć się) do egzaminu.
15. Pani Zofia ___ (czytać) gazetę w kuchni.
16. Oni nigdy nie ___ (palić) papierosów.
17. Gdzie teraz ___ (być)?
18. Z kim ___ (mieszkać) twoja siostra?
19. Teraz nie ___ (mieć) czasu.
20. On zawsze ___ (przynosić) dobre wiadomości.

Zadanie 3. Czas przyszły (20 zdań) – Użyj czasu przyszłego

1. Jutro ___ (iść) do kina z przyjaciółmi.
2. Za tydzień my ___ (wyjechać) na wakacje.
3. W poniedziałek ___ (mieć) ważne spotkanie.
4. Czy ___ (pomóc) mi z tym zadaniem?
5. Dzisiaj wieczorem ___ (oglądać) mecz.
6. Ona ___ (gotować) obiad dla całej rodziny.
7. Kiedy ___ (zrobić) zakupy?
8. W przyszłym miesiącu ___ (przeprowadzić się) do nowego mieszkania.
9. Czy ___ (zadzwonić) do niego jutro?
10. Nie ___ (pracować) w sobotę.
11. Gdy będziemy w górach, ___ (chodzić) na spacery.
12. Jutro rano ___ (pisać) test z gramatyki.
13. Oni ___ (być) zadowoleni z wyników.
14. Za chwilę ___ (wyjaśnić) wszystko.
15. My ___ (czytać) ten artykuł na lekcji.
16. Czy ___ (wiedzieć), gdzie on mieszka?
17. Później ___ (porozmawiać) z dyrektorem.
18. Jeszcze nie ___ (kupić) prezentu.
19. Kiedy ___ (rozpocząć się) koncert?
20. Po kolacji ___ (zjeść) deser.

Krótka i długa forma wypowiedzi

a.

Jest Pani/Pan na wakacjach. Proszę napisać pocztówkę do koleżanki/kolegi. Napisz, gdzie jesteś, co robisz i jak się czujesz. Pocztówkę wyśle Pani/Pan pocztą tradycyjną.

b.

Proszę napisać o sobie i swojej rodzinie za 10 lat. (120 słów)

Opis obrazka

LEKCJA 12: ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

Zadanie 1. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania (wybierz A, B lub C).
Tekst:
Maria mieszka w Krakowie. Codziennie rano idzie do pracy pieszo, ponieważ jej biuro znajduje się blisko domu. Pracuje jako księgowa w dużej firmie. Po pracy lubi spacerować po Starym Mieście, oglądać zabytki i spotykać się z przyjaciółmi w kawiarniach. W weekendy często wyjeżdża w góry, gdzie spędza czas na wspinaczce i podziwianiu pięknych widoków. Maria uwielbia aktywność fizyczną, dlatego latem jeździ na rowerze, a jeździ na nartach. Jej marzeniem jest podróż do Zakopanego i zdobycie najwyższego szczytu w Polsce – Rysów.

Pytania:

Gdzie mieszka Maria?
a) W Warszawie
b) W Krakowie
c) W Poznaniu

Jak Maria chodzi do pracy?
a) Samochodem
b) Tramwajem
c) Pieszo

Gdzie Maria pracuje?
a) W szkole
b) W firmie
c) W restauracji

Jakie jest marzenie Marii?
a) Zwiedzić Warszawę
b) Zdobyć najwyższy szczyt w Polsce
c) Zamieszkać nad morzem.

Co Maria robi po pracy?
a) Spaceruje po Starym Mieście
b) Wraca do domu i ogląda telewizję
c) Uprawia sport

Jakie aktywności fizyczne lubi Maria?
a) Jeździ na rowerze i jeździ na nartach
b) Pływa w basenie
c) Gra w piłkę nożną

Zadanie 2. Wypowiedź pisemna Napisz e-mail do kolegi z Polski, w którym:

- Opiszesz swoje miasto,
- Napiszesz, co robisz w wolnym czasie,
- Zaprosisz go do siebie na weekend.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. Przeczytaj uważnie tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

Jeśli chcesz lepiej zarządzać swoim czasem, możesz skorzystać z aplikacji Time Planner. Program ten pomoże Ci zaplanować dzień, tydzień, a nawet miesiąc. Na początku trzeba założyć konto- podajemy imię, adres e-mail, a następnie tworzymy hasło. Po rejestracji ustalamy cel, np. nauka nowego języka, praca, czas wolny. Aplikacja oferuje codzienne przypomnienie, dzięki którym nie zapomnisz o żadnym ważnym zadaniu. Możesz dodawać własne notatki, wydarzenia i ustalać ich priorytet. Time Planner ma też funkcje statystyki, pokazuje ile czasu poświęcasz na różne aktywności, dzięki temu łatwiej zobaczysz co zabiera ci najwięcej energii i poprawisz swoją organizację. W darmowej wersji, niektóre funkcje są ograniczone- nie można np. zsynchronizować danych z innymi urządzeniami. Wersja premium daje dostęp do wszystkich opcji, ale trzeba za nią zapłacić.

Odpowiedz na pytania:

- Aby korzystać z aplikacji Time Planner trzeba założyć konto. TAK / NIE
- Program przypomina użytkownikowi o ważnych zadaniach. TAK / NIE
- W aplikacji nie można zapisywać żadnych notatek. TAK / NIE
- Time Planner pomaga analizować jak spędzamy czas. TAK / NIE
- Wszystkie funkcje aplikacji są dostępne bez opłat. TAK / NIE
- Podczas rejestracji trzeba podać numer telefonu. TAK / NIE

Masz w domu książki, których już nie czytasz? Przynieś je do naszej biblioteki i wymień na inne! Nie musisz nic płacić wystarczy, że książki będą w dobrym stanie. Spotykamy się w niedzielę w godzinach od jedenastej do szesnastej, w sali numer dwa, na parterze.
(Na podstawie wydarzenia lokalne)
Z tego tekstu wynika, że:
a) można sprzedać książki
b) można wymienić książki bez pieniędzy
c) wymiana książek trwa całą dobę

Nie masz pomysłu co ugotować? Skorzystaj z aplikacji “ Co na obiad?”. Znajdziesz tam setki przepisów klasycznych i wegańskich. Możesz też wypisać składniki, które masz w lodówce, a aplikacja zaproponuje ci dania, które da się z nich przygotować. Korzystanie z aplikacji jest bezpłatne.
Z tego tekstu wynika, że aplikacja ”Co na obiad?”:
a) podpowiada przepisy na podstawie dostępnych składników
b) działa tylko dla osób na diecie
c)kosztuje kilkanaście złotych miesięcznie

Już w ten weekend otwarcie nowego centrum sportowego. Na wszystkich gości czekają bezpłatnie treningi, taniec, joga, boks, a nawet animacje i gry. Będzie można też wygrać miesięczny karnet na siłownie. Centrum mieści się przy ulicy Słonecznej 15.
Z tego tekstu wynika, że:
a) w nowym centrum będzie można ćwiczyć tylko jogę
b) podczas otwarcia odbędą się darmowe zajęcia sportowe
c) oferta dostępna jest tylko dla dzieci

W Krakowie pojawiły się nowe, miejskie rowery elektryczne. Można je wypożyczać przez aplikację. Pierwsze dziesięć minut jazdy jest darmowe, potem opłata 50 groszy za każdą minutę. Rowery dostępne są na terenie całego miasta.
Z tego tekstu wynika, że:
a) rowery można wypożyczyć tylko w centrum Krakowa
b) korzystanie z rowerów jest całkowicie bezpłatne
c) za jazdę trzeba zapłaić po 10 minutach

Aspekt / Osoba	TY	MY	WY
niedokonany	mów! (mówić)	mówmy!	mówcie!
	czytaj! (czytać)	czytajmy!	czytajcie!
	pisz! (pisać)	piszmy!	piszcie!
	ucz się! (uczyć się)	uczmy się!	uczcie się!
	pracuj! (pracować)	pracujmy!	pracujcie!
dokonany	powiedz! (powiedzieć)	powiedzmy!	powiedzcie!
	przeczytaj! (przeczytać)	przeczytajmy!	przeczytajcie!
	napisz! (napisać)	napiszmy!	napiszcie!
	naucz się! (nauczyć się)	nauczmy się!	nauczcie się!
	zrób! (zrobić)	zróbmy!	zróbcie!

Tryb rozkazujący tworzy się od czasowników dokonanych i niedokonanych. Podstawą form trybu rozkazującego jest temat czasu teraźniejszego.

UWAGI:
TY: podstawowa forma rozkazu, używana w bezpośrednich sytuacjach (np. Zamknij drzwi!)
MY: zachęta do wspólnego działania (np. Idźmy do kina!)
WY: forma rozkazu do grupy (np. Uczcie się!)

BUDOWA TRYBU ROZKAZUJĄCEGO:
Dla wielu czasowników: usuń końcówkę -ć i dodaj odpowiednią końcówkę:
np. czytać → czytaj, pisać → pisz, mówić → mów
Czasowniki dokonane zwykle mają tryb rozkazujący – zachęcają do jednorazowej czynności (np. napisz, zrób, powiedz)

Cwiczenie 1. Stwórz zdania w trybie rozkazującym
Do kolegi, który zawsze zapomina zamykać drzwi.- Zamykaj drzwi!
1. Do nauczyciela, który ma sprawdzić twoją prace.
Poproś go uprzejmie, żeby to zrobił. -
2. Do grupy znajomych , którzy hałasują w bibliotece. Powiedz im co mają zrobić.-
3. Do dziecka, które biega po sklepie.
Powiedz mu co ma robić.-
4. Do koleżanki, która jest smutna.
Powiedz jej coś miłego i motywującego.-
5. Do turystów, którzy pytają jak dojść do rynku.
Wskaż im drogę.-
6. Do brata, który zawsze zostawia bałagan w kuchni.
Powiedz mu co ma zrobić.-
7. Do uczniów przed klasówką.
Daj im dobrą radę.-

Cwiczenie 2.
Proszę zamienić podane w nawiasie formy na tryb rozkazujący.
Pr*zykład: Danusiu, (czy mogłabyś mi podać) podaj mi sól.*

1. .Alu, (czy mogłabyś mi pożyczyć) tę książkę!-
2. Tomku, (czy mógłbyś zapłacić). tę książkę! za mnie!-
3. . Agatko, (czy mogłabyś mi oddać) moje płyty! -
4. Mamusiu, (czy mogłabyś ugotować) rosół na obiad!-
5. Romku, (czy mógłbyś zrobić)dzisiaj zakupy! -
6. Tereso, (czy mogłabyś zapytać). o drogę do centrum!-
7. Piotrze, (czy mógłbyś zagrać) tę melodię jeszcze raz! -
8. Basiu, (czy mogłabyś poszukać). kluczy! -
9. Jasiu, czy (mógłbyś się zachowywać) ciszej! -
10. Marku, (czy mógłbyś powiedzieć) nam prawdę!-

Cwiczenie 3. Proszę zamienić zdania z trybem rozkazującym z poprzedniego ćwiczenia na liczbę mnogą.
Pr*zykład: Podaj mi sól!- Podajcie mi sól!*

*Ćwiczenie 4.*Podane zdania proszę zamienić według wzoru.
Przykład: Proszę zadzwonić o trzeciej.- Zadzwonimy o trzeciej!

1. Proszę zarezerwować bilet na sobotę!
2. Proszę zamówić taksówkę!
3. Proszę poczekać!
4. Proszę się nie denerwować!
5. Proszę przyjść o szóstej!
6. Proszę nie pić teraz piwa!
7. Proszę się nie śpieszyć
8. Proszę pokazać dokumenty!
9. Proszę nie patrzeć!
10. Proszę tu nie palić!

Ćwiczenie 5.Proszę zamienić formy trybu rozkazującego według wzoru.
Przykład: *Zacznij pracować! Niech pan zacznie pracować!*
Zacznijcie pracować! Niech państwo zaczną pracować!

1. Zaśpiewaj kolędę!
2. Podpisz ten formularz!
3. Nie kupuj tego domu!
4. Nie martwcie się!
5. Nie tłumaczcie tego zdania!
6. Wybierz sobie krawat!
7. Zjedzcie lody!
8. Pozdrów mamę!
9. Zostańcie z nami!
10. Podziękujcie szefowi!

Ćwiczenie 6. Proszę zastąpić bezokoliczniki podane w nawiasie na formy trybu rozkazującego.
Przykład: Panie dyrektorze, (podpisać) niech pan podpisze te dokumenty!
Kasiu, (wziąć) weź parasol!

1. Drogie panie. (przestać)_____ się tak martwić!
2. Wojtusiu, (iść)_____ teraz umyć zęby!
3. Kochani rodzice, (być)_____ zawsze szczęśliwi!
4. Powiedziałam mojemu bratu: - (pospieszyć się)_____ !
5. Panie profesorze, (odpocząć)_____ !
6. Przyjaciele, (pamiętać) _____o nas!
7. Zastanawialiśmy się z mężem, co podarować Beacie na imieniny, a w końcu mąż powiedział: (kupić) i _____ jej małego kotka!
8. Aniu, (obejrzeć) _____ koniecznie ten film!
9. Dzieci (napisać)_____ do babci kartkę z wakacji!
10. Elu, (modlić się) _____ za mnie!

Ćwiczenie 7. Podane zdania proszę zamienić na formę przeczącą.

Przykład: Przeczytaj ten artykuł! Nie czytaj tego artykułu!

1. Napisz list! Nie.....listu!
2. Niech pan powtórzy ostatnie zdanie! Niech pan nie ..... ostatniego zdania!
3. Weź psa na spacer! Nie..... psa na spacer!
4. Przetłumaczmy tę informację! Nie ..... tej informacji!
5. Zaproście Wacka! Nie ..... Wacka!
6. Niech państwo poczekają! Niech państwo nie .....!
7. Połóż pieniądze na stole! Nie ..... pieniędzy na stole!
8. Zjedzcie tą sałatkę! Nie ..... tej sałatki!
9. Powiedzmy jej prawdę! Nie..... jej prawdy!
10. Niech pani obejrzy ten film! Niech pani nie ..... tego filmu!

Ćwiczenie 8. Proszę zastąpić bezokoliczniki podane w nawiasie na formy trybu rozkazującego.

Dialog :

Babcia-Dzieci (umyć)..... ręce i (siadać)..... do stołu! Zaraz będzie obiad!

Ola - Babciu, a jaka będzie zupa?

B - Jarzynowa.

O - Ja nie lubię jarzynowej.

Adaś - A ja lubię!

O- To(zjeść)..... moją!

A- Dobrze, ale (wypić)..... za mnie mleko!

B - Oleńko, (spróbować)..... troszkę, zobaczysz, będzie ci smakować!

O- No... Może być, ale tylko trochę!

A- Babciu (zrobić)..... nam na kolację placki ziemniaczane, dobrze?

B- A lubicie?

O- Ja wolę naleśniki!

A - To dziś (usmażyć).....placki, a jutro naleśniki! Proszę!

O- Ale z serem!

B - Dobrze. A teraz (posprzątać) ..... talerze, bo będzie deser.

A- A co będzie na deser? Lody?

B- Nie, ciasto z truskawkami.

A - Ola nie lubi, ale ja uwielbiam. Zjem za nią!

O - Lubię ciasto z truskawkami! (dać)..... mi talerzyk!

B - Dobrze, już dobrze, przecież wystarczy dla wszystkich! Napijecie się soku?

O-A nie ma coca-coli?

B - Nie, jest tylko sok.

O- Trudno. Adaś(nalać)..... mi też trochę.

Ćwiczenie 9. Proszę zastąpić bezokoliczniki podane w nawiasie na formy trybu rozkazującego.
Lidia- Zbyszku (być)..... tak dobry i (odwieźć)..... Hanię do domu!
Zbyszek - Dobrze, ale po meczu.
L - Haniu, (chodzić)..... pooglądamy sobie stare zdjęcia.
Hania- Bardzo chętnie! O, zobacz - pamiętasz Edka? Zawsze nam mówił: „Dziewczyny, (uśmiechnąć się).....! Jesteście wtedy ładniejsze!”
L - Fajny był. Ciekawe, co teraz robi. A pamiętasz jak dyrektor krzyczał: „Nie (wchodzić)..... w butach do sali gimnastycznej!” ?
H - Albo jak pouczał naszą klasę:,,(być)..... wyrozumiali dla starszych ludzi, (opiekować się) ..... slabszymi i (dbać)..... o zwierzęta i rośliny!.”
L - Podobno miał zawał w zeszłym roku. Już nie pracuje.
H- A kto to jest?
L - To „Paragraf". Nie pamiętasz go? Ten, który nam rozkazywał: „Nie (spać)..... , (schować) ..... zeszyty, (zamknąć).....ksiązki i nie (podpowiadać).....!
Z - Lidka, proszę cię, (przynieść)..... mi czereśnie!
L - Nie możesz sobie wziąć sam?
Z - Nie, bo mogę przegapić bramkę.
L- No dorze. Haniu, chcesz coś z kuchni? Może coś do picia?
H - Wiesz co, (zrobić)..... mi kawę, jeśli możesz.
L- Ja też się chętnie napije.

Ćwiczenie 10. Proszę zastąpić bezokoliczniki podane w nawiasie na formy trybu rozkazującego.

Prośba o wyspy szczęśliwe

A t*y mnie na wyspy szczęśliwe (zawieźć) zawieź* wiatrem łagodnym włosy jak kwiaty (rozwiać)..... (zacałować)..... ty mnie (ukołysać)..... i (uśpić)..... Snem muzykalnym (zasypać)..... (otumanić)..... we śnie na wyspach szczęśliwych nie (przebudzić)..... ze snu.
(Pokazać)..... mi wody ogromne i wody ciche rozmowy gwiazd na gałęziach (pozwolić)..... mi słyszeć zielonych dużo motyli i (pokazać) .....serca motyli (przyblizyc)..... i (przytulić) .....myśli spokojne ponad wodami (pochylić) ..... miłością.

K.I. Gatczýnski, Wiersze i inne utwory, Wydawnictwo Literackie, Krakow 1997

Ćwiczenie 11. Spróbuj przetłumaczyć na swój język.
1. Umyj dokładnie twarz i posmaruj cienko kremem.
2. Niech wujek nie je tyle tortu!
3. Przekażcie pozdrowienia rodzicom i Kası.
4. Jak się mówi po angielsku: „Baw się dobrze"?
5. Czujcie się jak u siebie w domu!
6. Niech panowie pozdrowią Dorotę!
7. Spróbujmy tej potrawy!
8. Zadzwoń do mnie wieczorem!

Krótka i długa forma wypowiedzi

a.
Napisz ogłoszenie o sprzedaży podręczników z aktualnego roku szkolnego. (35słów)
b.
Napisz wypracowanie o swoim ulubionym święcie, które obchodzisz w Polsce. (150 słów)

Opis obrazka

Przygotowanie do egzaminu

Zdający są zobowiązani do punktualnego przybycia zgodnie z harmonogramem.

Wejście do sali odbywa się pojedynczo, według kolejności na liście.

Należy posiadać ważny dokument tożsamości ze zdjęciem.

Przed rozpoczęciem egzaminu

(art. 12 ust. 2)

Przewodniczący komisji:

- sprawdza tożsamość zdających;
- informuje o:
  - przebiegu egzaminu,
  - konieczności zgłoszenia braków w arkuszu,
  - konsekwencjach złamania zakazów,
  - konsekwencjach zakłócania egzaminu.

Zachowanie podczas egzaminu

(art. 13 oraz wskazówki praktyczne)

- Zakaz używania materiałów pomocniczych oraz urządzeń elektronicznych.
- Zakaz komunikowania się między zdającymi.
- Komisja nie może komentować ani wyjaśniać zadań.
- Obowiązuje cisza, kultura osobista, brak komentarzy i opuszczania sali.
- Nie wolno używać korektora ani pisać ołówkiem.
- Test należy wypełniać tylko w wyznaczonym miejscu.

Przebieg części pisemnej egzaminu

(art. 16)

Po zakończeniu modułu:

- przewodniczący ogłasza jego koniec;
- komisja odbiera prace egzaminacyjne;
- zarządzana jest co najmniej 10-minutowa przerwa;
- zdający opuszczają salę.

Możliwe jest wcześniejsze opuszczenie sali lub rezygnacja z egzaminu – informacja o tym zostaje odnotowana.

Naruszenia i ich konsekwencje
(art. 19)
Egzamin zostanie przerwany i unieważniony, jeśli zdający:
wniesie zakazane materiały lub urządzenia;
będzie się komunikować z innymi;
zakłóci przebieg egzaminu.
(art. 18)
Przewodniczący może również zawiesić lub przerwać egzamin w przypadku:
zakłóceń przez członka komisji;
wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń (np. awarii, ewakuacji).
Kontakt do Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego
📞
- +48 (22) 390 35 37
- +48 (22) 390 35 87

📞 (Certyfikat bez egzaminu)
- +48 509 359 543
- +48 451 058 652